

Powszechny

Dziennik praw krajowych i rządowych

dla

kraju koronnego Galicyi i Lodomeryi wraz z Księstwami Oświęcimskiem i Zatorskiem, tudzież z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Część XXXV.

Wydana i rozesłana dnia 11. Grudnia 1852.

Allgemeines

Landes-Gesetz- und Regierungsblatt

für das

Kronland Galizien und Lodomerien mit den Herzogthümern Auschwitz und Zator und dem Großherzogthume Krakau.

XXXV. Stück.

Ausgegeben und versendet am 11. Dezember 1852.

Jahrgang 1852.

Patent Cesarski z dnia 15. Sierpnia 1852,

(Dziennik praw państwa, część LVIII., nr. 184, wydana w języku niemieckim dnia 25. Września 1852, w wydaniu niniejszem dnia 16. Października 1852),

obowiązujący dla całego obrębu państwa,

którym w miejsce dawniejszej ustawy z dnia 31. Marca 1832 *) o przywilejach dla opieki nowych odkryć, wynalazków i popraw w zawodzie przemysłowym, wydana zostaje nowa ustawa o przywilejach.

My Franciszek Józef Pierwszy,
z Bożej łaski Cesarz Austryjcki;
 Król Węgierski i Czeski, Król Lombardyi i Wenecyi, Dalmacyi, Kroatyi, Sławonii, Galicyi, Lodomeryi i Illiryi; Król Jerozolimy i t. d.; Arcyksiążę Austryi; Wielki-Książę Toskany i Krakowa; Książę Lotaryngii, Solnogradu, Styryi, Karyntyi, Krainy i Bukowiny; Wielki-Książę Siedmiogrodu; Margrabia Morawii; Książę Górnego i Dolnego Szląska, Modeny, Parmy, Piaceney i Gwastalli, Oświecima i Zatora, Cieszyna, Fryjulu, Raguzy i Zadry; książęcony Hrabia Habsburga, Tyrolu, Kiburga, Gorycyi i Gradyski, Książę Trydentu i Bryksenu; Margrabia Górnej i Dolnej Luzacyi i na Istrii; Hrabia Hohenembsu, Feldkirehu, Bregencu, Sonnenberga i t. d.; Pan Tryjestu, Kattary i na Marchii Windyjskiej; Wielki-Wojewoda województwa Serbii i t. d. i t. d.

Powodowani życzeniem, ażeby także i w tych krajach koronnych państwa Naszego, które dotąd nie miały ustawy o przywilejach, przemysł na drodze wynalazków doznawał potrzebnej opieki, a kierowani oraz doświadczeniami, nabytymi od czasu patentu z dnia 31. Marca 1832 *), wymagającymi niektó-

*) W Zbiorze ustaw i rozporządzeń sądowych (Zb. ustaw sąd.) nr. 2556, i w Zbiorze ustaw i rozporządzeń politycznych, tom 60. str. 42, oraz w Zbiorze galicyjskich ustaw krajowych z roku 1832 pod nr. 114, str. 232.

Kaiserliches Patent vom 15. August 1852,

(im Reichs-Gesetzblatte, LVIII. Stück, Nr. 184, ausgegeben in der deutschen Allein-Ausgabe am 25. September 1852, in der gegenwärtigen Doppel-Ausgabe am 16. Oktober 1852),

wirksam für den ganzen Umfang des Reiches,

wodurch an die Stelle des früheren Gesetzes vom 31. März 1832*) über Privilegien zum Schutze neuer Entdeckungen, Erfindungen und Verbesserungen im Gebiete der Industrie ein neues Privilegien-Gesetz erlassen wird.

ir Franz Joseph der Erste,
von Gottes Gnaden Kaiser von Oesterreich;
König von Ungarn und Böhmen, König der Lombardei und Venedig, von Dalmazien, Kroazien, Slavonien, Galizien, Lodomerien und Ilirien; König von Jerusalem &c.; Erzherzog von Oesterreich; Großherzog von Toskana und Krakau; Herzog von Lothringen, von Salzburg, Steier, Kärnthén, Krain und der Bukowina; Großfürst von Siebenbürgen; Markgraf von Mähren; Herzog von Ober- und Nieder-Schlesien, von Modena, Parma, Placenza und Guastalla, von Ruzschitz und Zator, von Teschen, Triaul, Ragusa und Zara; gefürsteter Graf von Habsburg, von Tirol, von Kyburg, Görz und Gradiska; Fürst von Trient und Brixen; Markgraf von Ober- und Nieder-Lausitz und in Istrien; Graf von Hohenembß, Feldkirch, Bregenz, Sonnenberg &c.; Herr von Triest, von Kattaro und auf der windischen Mark; Großwoiwod der Woiwodschaft Serbien &c. &c.

Von dem Wunsche geleitet, dem Erfindungsgeiste auch in denjenigen Kronländern Unseres Reiches, welche bisher eines Privilegien-Gesetzes entbehrten, den erforderlichen Schutz angedeihen zu lassen, und in Berücksichtigung der seit dem Patente vom 31. März 1832*) gewonnenen Erfahrungen, welche manche Verbesserung und

*) In der Sammlung der Gesetze und Verordnungen im Justizfache, (J. G. S.) Nr. 2556, und in der Sammlung der politischen Gesetze und Verordnungen, Band 60, Seite 42, dann in der galizischen Provinzial-Gesetzsammlung vom Jahre 1832 unter Nr. 114, Seite 232.

rych popraw i uzupełnień w istniejących dotąd ustawach o przywilejach, postanowiliśmy po wysłuchaniu Naszych Ministrów i zasięgnięciu zdania Naszej Rady państwa, rozporządzić, co następuje:

R o z d z i a ł I.

O przedmiocie wyłącznego przywileju.

§. 1.

Przywilej wyłączny udzielonym być może, z ograniczeniami wskazanymi w §§h 2, 3, 4 i 5^m, na każde nowe odkrycie, na wynalazek, lub poprawę, mającą za przedmiot:

- a) nowy wyrób przemysłu, albo
- b) nowy środek wyrabiania, albo
- c) nową metodę wyrabiania, jeżeli przedmiot nie należy do tych, które w następujących paragrafach (2—5) oznaczone są jako nie mogące być uprzywilejowanymi, bez względu na to, czy obywatel austrijski, czy też cudzoziemiec żąda przywileju.

Pod odkryciem rozumieć należy wynalezienie postępowania przemysłowego, już w dawniejszych czasach wprowadzić używanego, lecz zupełnie znowu zaginionego, albo też ogólnie w krajach austrijskich nieznanego.

Pod wynalazkiem rozumie się wszelkie przedstawienie rzeczy nowej nowymi środkami, lub rzeczy nowej środkami już znanymi, albo rzeczy już znanej innymi środkami, jak dotąd przy takowej używanymi.

Za poprawę lub zmianę uważać się będzie wszelkie dodanie przyrządu, urządzenia lub postępowania do przedmiotu już znanego albo uprzywilejowanego, za pomocą których osiągnięty być ma lepszy skutek, lub większa oszczędność, czy to w tem co jest celem przedmiotu, czy też w sposobie wyrabiania jego.

Za nowe uważać się będzie wszelkie odkrycie, wynalazek lub poprawa, jeżeli takowe aż do chwili żądanego przywileju ani w krajach austrijskich nie są używane, ani w żadnym dziele drukowym nie są ogłoszone.

§. 2.

Przywilej nie będzie udzielonym na przysposabianie rzeczy do pożywienia służących, napojów i lekarstw, tudzież na odkrycia, wynalazki lub poprawy, których wykonywanie dopuszczonem być nie może ze względów publicznych na zdrowie, obyczajność lub bezpieczeństwo, albo ze względu na interes państwa, stosownie do rozporządzeń prawnych.

Vervollständigung der bisherigen Privilegien-Gesetze als nothwendig erkennen ließen, haben nach Vernehmung Unserer Minister und Anhörung Unseres Reichsrathes, für den ganzen Umfang Unseres Reiches Folgendes festzusetzen befunden:

I. A b s c h n i t t.

Vom Gegenstande eines ausschließenden Privilegiums.

§. 1.

Ein ausschließendes Privilegium kann unter den, in den nachfolgenden §§. 2, 3, 4 und 5 enthaltenen Beschränkungen auf jede neue Entdeckung, Erfindung oder Verbesserung ertheilt werden, welche

- a) ein neues Erzeugniß der Industrie, oder
- b) ein neues Erzeugungsmittel, oder
- c) eine neue Erzeugungsmethode zum Gegenstande hat, daß Privilegium mag von einem österreichischen Staatsangehörigen, oder von einem Ausländer ange sucht werden, wenn sie nicht zu den in den folgenden Paragraphen (2—5) als nicht privilegirbar bezeichneten gehört.

Man versteht aber unter Entdeckung jede Auffindung einer zwar schon in früheren Zeiten ausgeübt, aber wieder ganz verloren gegangenen, oder überhaupt einer im Inlande unbekanntem industriellen Verfahrungsweise.

Unter Erfindung wird jede Darstellung eines neuen Gegenstandes mit neuen Mitteln, oder eines neuen Gegenstandes mit schon bekannten Mitteln, oder eines schon bekannten Gegenstandes mit anderen, als den bisher für denselben Gegenstand angewendeten Mitteln verstanden.

Als eine Verbesserung oder Veränderung wird jede Hinzufügung einer Vorrichtung, Einrichtung oder Verfahrungsweise zu einem bereits bekannten oder privilegirten Gegenstande angesehen, durch welche in dem Zwecke des Gegenstandes, oder in der Art seiner Erzeugung ein günstigerer Erfolg oder eine größere Oekonomie erzielt werden soll.

Als neu wird irgend eine Entdeckung, Erfindung oder Verbesserung betrachtet, wenn sie bis zur Zeit des angesuchten Privilegiums im Inlande weder in der Ausübung steht, noch durch ein veröffentlichtes Druckwerk bekannt ist.

§. 2.

Auf Bereitungen von Nahrungsmitteln, Getränken und Arzneien, dann auf Entdeckungen, Erfindungen oder Verbesserungen, deren Ausübung aus öffentlichen Rücksichten für die Gesundheit, Sittlichkeit oder Sicherheit, oder im allgemeinen Staats-Interesse gemäß den gesetzlichen Anordnungen unzulässig ist, findet ein Privilegium nicht Statt.

§. 3.

Na odkrycia, wynalazki lub poprawy, mające być wprowadzonymi z zagranicy do państwa austriackiego, wtedy tylko udzielonym być może przywilej wyłączny, jeżeli wykonywanie ich także za granicą ograniczonym jest przywilejem wyłącznym. Udzielenie przywileju zaś w takim przypadku zyskać może tylko posiadacz przywileju zagranicznego, lub jego prawonabywca. Bez tego ograniczenia nie może być udzielonym przywilej na wynalazek, odkrycie lub poprawę, zrobioną za granicą, lecz nie będącą jeszcze w używaniu w krajach austriackich.

§. 4.

Na poprawę przedmiotu już znanego, lub wyłącznie uprzywilejowanego udzielonym będzie przywilej z tem tylko ograniczeniem, iż się nie rozciąga przywilej na cały przedmiot, lecz tylko na część poprawioną.

§. 5.

Przywilej wyłączny nie będzie udzielonym na zasadę umiejętną, lub na zdanie ściśle umiejętnie, nawet wtedy, gdyby zasada lub zdanie takie wprost zastosowaniem być mogło na przedmioty przemysłowe; atoliż uprzywilejowaniem być może wszelkie nowe zastosowanie takiej zasady, lub takiego zdania, którego skutkiem jest nowy wyrób przemysłowy, nowy środek, lub nowa metoda wyrabiania.

§. 6.

Połączenie dwóch lub więcej różniących się od siebie odkryć, wynalazków lub popraw w jeden przywilej wtedy tylko dozwolonym być może, jeżeli odkrycia, wynalazki i poprawy odnoszą się do tegoż samego przedmiotu jako części lub środki działające.

R o z d z i a ł II.

O warunkach uzyskania wyłącznego przywileju i o postępowaniu w celu uzyskania onegoż.

§. 7.

Kto chce uzyskać przywilej wyłączny na nowe odkrycie, na wynalazek lub poprawę, winien wypełnić warunki przepisane w niniejszej ustawie.

Te warunki są następujące:

- 1) podanie do władzy właściwej, należycie wystosowane i alegatami przepisanimi opatrzone;
- 2) złożenie wyznaczonej taksy;

§. 3.

Auf eine neue Entdeckung, Erfindung oder Verbesserung, welche aus dem Auslande in das österreichische Staatsgebiet eingeführt werden will, kann nur dann ein ausschließendes Privilegium verliehen werden, wenn die Ausübung derselben auch im Auslande noch auf ein ausschließendes Privilegium beschränkt ist. Eine solche Verleihung kann aber nur dem Inhaber des ausländischen Privilegiums, oder dessen Rechtsnehmer zu Theil werden. Ohne diese Beschränkungen ist ein Privilegium auf eine im Auslande gemachte, im Inlande aber noch nicht in Ausübung stehende Erfindung, Entdeckung oder Verbesserung unstatthaft.

§. 4.

Auf die Verbesserung eines schon bekannten oder durch ein ausschließendes Privilegium geschützten Gegenstandes wird nur in der Beschränkung ein Privilegium erteilt, daß sich dasselbe nicht auf den ganzen Gegenstand, sondern nur auf den verbesserten Theil bezieht.

§. 5.

Auf ein wissenschaftliches Prinzip, oder einen rein wissenschaftlichen Satz wird ein ausschließendes Privilegium nicht erteilt, selbst, wenn das Prinzip oder der Satz einer unmittelbaren Anwendung auf Gegenstände der Industrie fähig ist, wohl aber ist jede neue Anwendung eines solchen Prinzipes oder Satzes, wodurch ein neues Erzeugniß der Industrie, ein neues Erzeugungsmittel, oder eine neue Erzeugungsmethode zu Stande kommt, privilegirbar.

§. 6.

Die Vereinigung zweier oder mehrerer unter sich verschiedener Entdeckungen, Erfindungen oder Verbesserungen in ein einziges Privilegium ist nur dann gestattet, wenn diese Entdeckungen, Erfindungen oder Verbesserungen auf einen und den nämlichen Gegenstand als Bestandtheile oder wirkende Mittel Bezug nehmen.

II. A b s c h n i t t.

Von den Bedingungen zur Erlangung eines ausschließenden Privilegiums und dem Verfahren Behufs dessen Erlangung.

§. 7.

Wer ein ausschließendes Privilegium auf eine neue Entdeckung, Erfindung oder Verbesserung erlangen will, muß die in diesem Gesetze vorgeschriebenen Bedingungen erfüllen.

Diese Bedingungen sind:

- a) Ansuchen bei einer kompetenten Behörde mittelst eines gehörig eingerichteten, und mit den vorgeschriebenen Bellagen versehenen Gesuches;
- b) Entrichtung einer bestimmten Taxe;

- c) wypełnienie obowiązku opisanie jak najwyraźniej i jak najdokładniej nowego odkrycia, wynalazku lub poprawy, a jeżeli do należytego wyjaśnienia rzeczy potrzeba rysunków i modeli, muszą te być przedłożone w taki sposób, ażeby podług nich każdy człowiek fachowy był w stanie przedstawić przedmiot przywileju, skoro po upływie czasu, na który przywilej udzielony został, podanym będzie przedmiot do powszechnej wiadomości.

§. 8.

Proźby o przywileje wyłączne podawanymi być mogą do namiestnikostw, lub do władz politycznych obwodowych (urzędów obwodowych, delegacyj, władz komitatowych), tam gdzie takowe istnieją.

§. 9.

Wspomniane proźby sporządzone być winny według wzoru A. Podawane być mogą albo przez samego starającego się o przywilej, albo przez jego pełnomocnika.

Każda taka proźba obejmować winna:

- a) imię i nazwisko, charakter i zamieszkanie starającego się o przywilej, a jeżeli nie ma stałego zamieszkania w krajach austryjackich, także nazwisko, charakter i zamieszkanie pełnomocnika, zamieszkałego w państwie tutejszem. Wyrażenie imienia i nazwiska, charakteru i t. d. starającego się o przywilej potrzebnem jest także i wtenczas, gdy przywilej wykonywanym być ma pod firmą, różniącą się od prawdziwego nazwiska posiadacza przywileju. W takim razie wymienić także należy firmę obraną. Takowa zaś nie może być równobrzmiącą z firmą już istniejącą, bez zezwolenia tego, który już tę firmę nosi;
- b) wyrażenie (tytuł) odkrycia, wynalazku lub poprawy, co do istoty onychże;
- c) liczbę lat, na które żąda się przywileju. Liczba nie może bez najwyższego pozwolenia przechodzić lat piętnastu; a co się tycze przywilejów, istniejących już za granicą, i mających być przeniesionemi przez posiadaczy onychże, lub ich cesyjonyaryjuszów do państwa austryjskiego, ograniczoną być winna do nieupłynionej jeszcze liczby lat przywileju zagranicznego;
- d) okoliczność, czy się żąda zachowania tajemnicy dla odkrycia, wynalazku lub poprawy, lub nie.

§. 10.

Do proźby o przywilej wyłączny załączonemi być muszą:

- a) Taksa od przywileju przypadająca, lub potwierdzenie, iż takowa złożona już została w jednej z c. k. kas. Oprócz tej taksy, nie ma być opłacaną

- e) die Erfüllung der Verpflichtung, die neue Entdeckung, Erfindung oder Verbesserung so deutlich und vollständig zu beschreiben, und wenn es zur Erlangung einer hinreichenden Deutlichkeit nöthig ist, durch Beigabe von Zeichnungen oder Modellen zu versinnlichen, daß es, wenn dieselbe nach Ablauf der Dauer des Privilegiums zur allgemeinen Kenntniß gebracht wird, jedem Fachmanne möglich ist, dieselbe nachzumachen.

§. 8.

Gesuche um ein ausschließendes Privilegium können bei den Statthaltereien, oder wo politische Kreisbehörden (Kreisämter, Delegationen, Komitatsbehörden) bestehen, bei diesen eingebracht werden.

§. 9.

Diese Gesuche sind nach dem Formulare A einzurichten. Sie können durch den Privilegiumswerber selbst, oder durch einen von ihm Bevollmächtigten überreicht werden.

Jedes solche Gesuch muß enthalten:

- a) den Vor- und Zunamen, Charakter, Wohnort des Privilegiumswerbers, und falls er nicht im Inlande seinen bleibenden Wohnsitz hat, auch den Namen, Charakter und Wohnort eines im Inlande wohnhaften Bevollmächtigten. Die Angabe des Vor- und Zunamens, Charakters etc. ist von Seite des Privilegiumswerbers auch dann nothwendig, wenn das Privilegium unter einer vom wahren Namen des Privilegienbesizers abweichenden Firma ausgeübt werden soll. In diesem Falle ist auch die gewählte Firma namhaft zu machen. Dieselbe darf aber mit einer schon bestehenden Firma ohne Zustimmung des Firmaführers nicht übereinstimmen;
- b) die Benennung (den Titel) der Entdeckung, Erfindung oder Verbesserung in ihrer Wesenheit;
- c) die Anzahl Jahre, auf welche das Privilegium zu erhalten gewünscht wird. Diese Zahl von Jahren kann ohne Allerhöchste Bewilligung fünfzehn nicht überschreiten, und ist bei Privilegien, die bereits im Auslande bestehen, und vom Inhaber eines solchen oder dessen Jessionär in's Inland übertragen werden wollen, auf die noch nicht abgelaufene Anzahl Jahre des ausländischen Privilegiums zu beschränken;
- d) den Umstand, ob die Geheimhaltung der Entdeckung, Erfindung oder Verbesserung gewünscht werde oder nicht.

§. 10.

Dem Gesuche um ein ausschließendes Privilegium müssen beigeschlossen seyn:

- a) die entfallende Privilegiumstaxe, oder die Bestätigung, daß dieselbe bei einer k. k. Kasse bereits erlegt worden sei. Außer dieser Taxe ist für die Ertheilung eines

żadna inna należytość za udzielenie przywileju, nawet i w tym razie, gdyby dochodzenie nakazanem było, czy przywilej ze względów publicznych dozwolonym być może;

- b) jeżeli starający się o przywilej podaje prozbę przez pełnomocnika (§. 9), załączone być musi prawomocne pełnomocnictwo, temuż udzielone;
- c) jeżeli idzie o odkrycia, wynalazki lub poprawy, mające być wprowadzonymi z zagranicy, dokument przywileju zagranicznego w oryginale lub w odpisie wierzytelnym;
- d) przepisane wyżej (§. 7 c) opisanie przedmiotu, uprzywilejować się mającego, opieczętowane, i w okładce, na której wyrażone być winno odkrycie, wynalazek, lub poprawa, co do swej istoty zgodnie z wyrażeniem, objętem w podaniu, tudzież z wymienieniem zamieszkania starającego się o przywilej lub pełnomocnika jego.

§. 11.

Taksa od przywileju stosuje się do czasu, przez który trwać ma, i jest równie wielką, bądź ze cudzoziemiec, bądź ze krajowiec prosi o przywilej na odkrycie, wynalazek lub poprawę. Taksa wynosi na pierwsze pięć lat przywileju sto złotych reńskich, na następujące pięć lat dwieście złotych reńskich, a na ostatnie pięć lat czterysta złotych reńskich, z których na każdy rok z osobna, a to na każdy z pierwszych lat pięciu, przypadają 20 złotych reń., więc na te pięć lat razem wyż wspomniane..... 100 złr.

na szósty rok	30	„
„ siódmy	35	„
„ ósmy	40	„
„ dziewiąty	45	„
„ dziesiąty	50	„
„ jedenasty	60	„
„ dwunasty	70	„
„ trzynasty	80	„
„ czternasty	90	„
„ piętnasty	100	„

zatem na wszystkie lat piętnaście razem, jako najdłuższy przeciąg czasu, na który przywilej udzielonym być może..... 700 złr.

Taksa tak przypadająca, złożoną być winna naraz za wszystkie lata, na które proszono o przywilej, lub też wykazać się należy, iż złożoną została; w przeciwnym bowiem razie podanie zostanie zwrócone i nie będzie wzięte pod rozważę urzędu.

Taksa złożona zwróconą być może po przychyleniu się do prozby, tejsze taksie podlegającej, wtedy tylko, jeżeli przywilej, ze względu publicznego, oka-

- Privilegiums, auch im Falle einer vorausgegangenen Untersuchung in Bezug auf dessen Zulässigkeit aus öffentlichen Rücksichten, keine weitere, wie immer gear- tete Gebühr zu entrichten;
- b) falls der Privilegiumswerber das Gesuch durch einen Bevollmächtigten überreicht (§. 9), die dem Letzteren ausgestellte rechtskräftige Vollmacht;
- c) bei Entdeckungen, Erfindungen oder Verbesserungen, die aus dem Auslande ein- geführt werden wollen, die ausländische Privilegiums-Urkunde im Originale oder in beglaubigter Abschrift;
- d) die oben (§. 7, c) vorgeschriebene Beschreibung des Privilegiums-Gegenstandes im versiegelten Zustande und mit einem Umschlage versehen, auf welchem die zu privilegirende Entdeckung, Erfindung oder Verbesserung nach ihrer Wesenheit über- einstimmend mit der Angabe im Gesuche und mit Benennung der Wohnung des Privilegienwerbers oder dessen Bevollmächtigten enthalten ist.

§. 11.

Die Privilegiumstaxe wird nach der Dauer des Privilegiums bemessen, und besteht in gleicher Größe, das Privilegium mag auf eine Entdeckung, Erfindung oder Verbesserung von einem Ausländer oder Inländer angeführt werden. Sie beträgt für die ersten fünf Privilegiumsjahre Einhundert Gulden, für die nächstfolgenden fünf Jahre Zweihundert Gulden und für die letzten fünf Jahre Vierhundert Gulden, wovon auf jedes Jahr einzeln, und zwar auf jedes der ersten fünf Jahre 20 fl., mithin auf diese fünf zusammen obige

100 fl.	100 fl.
auf das sechste	Jahr	30 "
" "	siebente " 35 "
" "	achte " 40 "
" "	neunte " 45 "
" "	zehnte " 50 "
" "	elfte " 60 "
" "	zwölfte " 70 "
" "	dreizehnte " 80 "
" "	vierzehnte " 90 "
" "	fünfzehnte " 100 "

folglich auf alle fünfzehn Jahre, als die gestattbare längste Dauerzeit 700 fl. entfallen.

Die so entfallende Taxe muß für die gesammte Anzahl Jahre, für welche das Privilegium angeführt wird, auf Einmal erlegt oder der geschehene Erlag aus- gewiesen werden, widrigenfalls das Gesuch allsogleich zurückgestellt wird, ohne es zur Amtshandlung zu nehmen.

Eine Zurückstellung der erlegten Taxe findet nach Gewährung des dieser Taxe unterliegenden Ansuchens nur in dem Falle Statt, wenn das Privilegium aus einer

zującego się po udzieleniu onegoż, zostanie zniesionym, i to tylko w stosunku przeciągu czasu przywileju, który jeszcze nie upłynął.

§. 12.

Opisanie, uważane za konieczny warunek do uzyskania wyłącznego przywileju, musi odpowiadać przepisom następującym:

- a) Sporządzone być winno w języku niemieckim, lub w języku używanym w interesach tego kraju koronnego, w którym się proźba podaje; podpisane być winno przez starającego się o przywilej, lub jego pełnomocnika, wyrażonego w proźbie.
- b) musi obejmować szczegółowe przedstawienie odkrycia, wynalazku lub poprawy, wyrażonej w podaniu, według istoty swej;
- c) sporządzone być winno w taki sposób, iżby każdy znawca mógł wyrobić przedmiot według tego opisu, nie potrzebując dodawać nowych wynalazków, dodatków lub popraw;
- d) to, co jest nowem, a zatem stanowi przedmiot przywileju, musi w opisie, łatwym do poznania sposobem, być wyszczególnionem i dokładnie odróżnionem;
- e) odkrycie, wynalazek lub poprawa musi być jasno i dokładnie wystawioną, bez dwuznaczności, mogących w błąd wprowadzić, lub przeciwnych celowi pod c) wyrażonemu;
- f) nie powinno być nic zatajonego ani co do środków, ani też co do sposobu wyrobienia; nie należy zatem ani droższych podawać środków, ani takich, które nie ten sam skutek mają, ani też zatajać fortelów potrzebnych, aby się operacyja udała.
- g) Jeżeli do zrozumienia opisu potrzebne są rysunki, wzory lub modele, natenczas należy przyłączyć rysunki w kolorze trwałym; oprócz tego może starający się o przywilej, załączyć takowe, według zdania swego, jeżeli przez to zyskać może dokładność opisu sporządzonego, według przepisu pod c) wyrażonego.

§. 13.

Urząd, do którego podaną będzie proźba o przywilej, winien w obecności podającego rozpoznać:

- a) czy proźba należycie jest sporządzoną i podpisaną;
- b) czy opatrzoną jest w alegata potrzebne;
- c) czy załączona jest taksa przepisana, lub jest wykaz, iż złożoną została.

Jeżeli urząd znajdzie proźbę w porządku, pod każdym względem co dopiero wspomnionym, wówczas zanotuje na okładce opisu dzień i godzinę poda-

nach dessen Ertheilung eintretenden öffentlichen Rücksicht annullirt wird, und zwar nur im Verhältnisse zu der noch nicht abgelaufenen Privilegiumsdauer.

§. 12.

Die Beschreibung (§. 10), welche als wesentliche Bedingung zur Erlangung eines ausschließenden Privilegiums angesehen wird, muß folgenden Anforderungen entsprechen:

- a) Sie muß in der deutschen oder in der Geschäftssprache des Kronlandes, wo das Gesuch eingereicht wird, verfaßt und von dem Privilegiumswerber oder dessen im Gesuche genannten Bevollmächtigten unterfertigt seyn;
- b) sie muß die zergliederte Darstellung der in dem Gesuche in der Wesenheit angegebenen Entdeckung, Erfindung oder Verbesserung enthalten;
- c) sie muß so abgefaßt seyn, daß jeder Sachverständige den Gegenstand nach dieser Beschreibung zu verfertigen im Stande ist, ohne neue Erfindungen, Zugaben oder Verbesserungen beifügen zu müssen;
- d) dasjenige, was neu ist, also den Gegenstand des Privilegiums ausmacht, muß in der Beschreibung kenntlich hervorgehoben, oder genau unterschieden seyn;
- e) die Entdeckung, Erfindung oder Verbesserung muß klar und deutlich und ohne Zweideutigkeiten, die irre leiten könnten, und dem in c) angegebenen Zwecke entgegen sind, dargestellt seyn;
- f) es darf weder in den Mitteln, noch in der Ausführungsweise etwas verheimlicht werden; es dürfen daher weder theuerere, oder nicht die ganz gleiche Wirkung hervorbringende Mittel angegeben, noch Handgriffe, welche zum Gelingen der Operation gehören, verschwiegen werden;
- g) sind zur Verständlichkeit der Beschreibung Zeichnungen, Muster oder Modelle nothwendig, so sind erstere in haltbarer Farbe beizuschließen; außerdem mögen solche, insoferne die Deutlichkeit der nach dem in c) ausgedrückten Erfordernisse abgefaßten Beschreibung dadurch noch gewinnen kann, nach Gutbefinden des Privilegiumswerbers beigefügt werden.

§. 13.

Die Behörde, bei welcher ein Privilegiumsgesuch überreicht wird, hat dasselbe in Gegenwart des Ueberreichters in der Beziehung zu untersuchen:

- a) ob das Gesuch gehörig abgefaßt und unterzeichnet,
- b) ob es mit den nöthigen Beilagen versehen ist,
- c) ob die vorgeschriebene Taxe beigelegt oder der geschätzte Erlag derselben ausgewiesen ist.

Findet die Behörde das Gesuch in den genannten Beziehungen in Ordnung, so wird von derselben auf dem Umschlage der Beschreibung der Tag und die Stunde der

nia, tudzież złożoną taksę, co także podpisać winien starający się o przywilej lub jego pełnomocnik, następnie wyda podającemu certyfikat na odebrane podanie, obejmujący oprócz nazwiska i zamieszkania starającego się o przywilej i jego pełnomocnika, jeżeli jest takowy, dzień i godzinę podania, potwierdzenie złożonej taksy, oraz odkrycie, wynalazek lub poprawę według istoty w podaniu wyrażoną.

Od tego dnia i od tej godziny zaczyna się ważnie pierwszeństwo oznajmionego odkrycia, wynalazku lub poprawy, t. j. wszelki zarzut, iż takie samo odkrycie, wynalazek lub poprawa po tymże terminie uczynioną została, uważać się będzie zupełnie za nieważny i nie będzie mógł ani zbić, ani znieść nowości odkrycia, wynalazku lub poprawy oznajmionej i opisanej w porządku przez starającego się o przywilej.

Jeżeli przy rozpoznaniu proźby okaże się brak jaki, lub inna wada, wówczas proźba nie będzie wziętą pod rozwagę urzędową, lecz zwróconą zostanie starającemu się o przywilej, dla uzupełnienia albo usunięcia dostrzeżonej wady.

§. 14.

Proźba o przywilej, wzięta pod rozwagę urzędu wraz z wszystkimi alegatami, odesłaną być winna przez władzę, do której podaną została, niezwłocznie i najdalej w trzech dniach w każdym kraju koronnym do namiestnikostwa, jeżeli nie była wprost podaną do tejsze władzy.

§. 15.

Namiestnikostwo rozpoznać winno każdą takową proźbę w następujących kierunkach:

- a) czyli przedmiot proźby o przywilej nie jest bezwarunkowo niezdolny do udzielenia przywileju;
- b) czyli alegata odpowiadają przepisanyemu warunkom, mianowicie, czyli na okładce opisu przedmiot przywileju zgadza się z wyrażeniem uczynionem w podaniu, i czyli takowe należycie jest podpisanem.

Jeżeli namiestnikostwo uzna, iż przedmiot w proźbie wyrażony, wedle paragrafów 2—6 do udzielenia przywileju bezwarunkowo jest niezdolnym, wówczas zawiadomi o tem proszącego, i wezwie go, ażeby odebrał za potwierdzeniem opis podany wraz z proźbą, podniósł złożoną taksę, albo też, ażeby poszedł drogą wyższego powołania się do Ministerstwa handlu i przemysłu w terminie wyznaczonym do rekursu w sprawach przemysłowych.

Ueberreichung und der erlegte Taxbetrag unter Mitfertigung des Privilegiumswerbers oder seines Bevollmächtigten angemerkt und sodann dem Ueberreichenden über die übernommene Eingabe ein Empfangschein (Zertifikat) eingehändigt, welcher nebst dem Namen und Wohnorte des Privilegiumswerbers, sowie des allfälligen Bevollmächtigten Tag und Stunde der Ueberreichung, die Bestätigung des geleisteten Tax-Erlages und die in dem Gesuche in der Wesenheit angegebene Entdeckung, Erfindung oder Verbesserung enthält.

Von diesem Tage und dieser Stunde an hat die Priorität der angezeigten Entdeckung, Erfindung oder Verbesserung zu gelten, das ist, jede Einwendung einer, nach diesem Termine gemachten oder ausgeübten gleichen Entdeckung, Erfindung oder Verbesserung wird als ungiltig betrachtet, und kann die Neuheit der von dem Privilegiumswerber ordnungsmäßig angezeigten und beschriebenen Entdeckung, Erfindung oder Verbesserung nicht widerlegen und aufheben.

Ergibt sich bei der Prüfung des Gesuches ein Mangel oder ein anderes Gebrechen, so wird dasselbe dem Privilegienwerber zum Behufe der Ergänzung oder der Behebung des bemerkten Gebrechens einfach zurückgestellt, ohne es in eine Amtshandlung zu nehmen.

§. 14.

Das zur Amtshandlung übernommene Privilegiumsgesuch sammt allen Belegen wird in jedem Kronlande, wenn es nicht unmittelbar bei der Statthalterei überreicht wird, von der Behörde, wo die Ueberreichung stattgefunden hat, ohne Verzug, und zwar längstens binnen drei Tagen, an die Statthalterei übersendet.

§. 15.

Die Statthalterei prüft jede solche Eingabe in nachstehenden Beziehungen:

- a) ob der Gegenstand des Privilegiumsgesuches nicht etwa zur Ertheilung eines Privilegiums unbedingt ungeeignet sey;
- b) ob die Beilagen den vorgeschriebenen Bedingungen entsprechen, namentlich, ob auf dem Umschlage der Beschreibung der Privilegiumsgegenstand mit der im Gesuche gemachten Angabe übereinstimme, und ob dieselbe gehörig unterzeichnet sei.

Findet die Statthalterei den Gegenstand des Privilegiumsgesuches zur Ertheilung eines Privilegiums nach §§. 2—6 unbedingt ungeeignet; so verständiget sie den Bittsteller davon mit der Aufforderung, die mit dem Gesuche überreichte versiegelte Beschreibung gegen Empfangsbestätigung wieder zurückzunehmen, sowie die erlegten Taxgebühren wieder zu erheben, oder sonst den Weg der höheren Berufung an das Ministerium für Handel und Gewerbe binnen der in Gewerbe-Angelegenheiten eingeräumten Rekursfrist zu betreten.

Jeżeli się okaże, iż alegata proźby nie odpowiadają warunkom przepisany-
nym, lub że przedmiot przywileju nie jest wyrażonym na okładce opieczeto-
wanego opisu zgodnie z treścią proźby; wówczas namiestnikostwo, przy zatrzy-
maniu podania, nakaze uzupełnić takowe w terminie stosownym. W razie
uchybiecia terminu zwróci podanie.

Wszelkie proźby, wystosowane według przepisu i nie uznane bezwarun-
kowo za niestosowne do udzielenia przywileju, równie jak proźby, względem
których nastąpiło wspomniane uzupełnienie warunków w terminie wyznaczonym,
przełoży namiestnikostwo Ministerstwu handlu i przemysłu, wraz z opieczeto-
wanymi opisami i wszystkimi innymi alegatami.

§. 16.

Ministerstwo handlu i przemysłu powołanem jest do ostatniego rozpozna-
nia wszystkich, dla proźby o przywilej przepisanych warunków; wyłącznie zaś
jemu tylko służy prawo otworzyć opis opieczetowany i dochodzić:

- a) czy opis sporządzonym jest w mowie uznanej za dozwoloną (§. 12), i czy
jest, jak należy, podpisanym;
- b) czy przedmiot, dla którego się żąda przywileju, nie składa się z dwóch
lub więcej rozmaitych przedmiotów (§. 6), i nie wymaga rozdzielienia;
- c) czy wyrażenie przedmiotu przywileju w proźbie, na okładce załączonego
opisu, i w tymże samym opisie zupełnie się zgadzają; dalej czy opis jest
tak jasnym i zrozumiałym, jak tego wymaga §. 12; w szczególności czy
się znajdują potrzebne do zrozumiałości rysunki, wzory lub modele, i czy
są dopełnione wszelkie przepisy pod względem formalności;
- d) czy przedmiot, dla którego się żąda przywileju, stosownie do istoty w proź-
bie i na okładce opisu wyrażonej, nie sprzeciwia się istniejącym prawom i
rozporządzeniom pod względem sanitarnym, lub w innym jakim względzie
publicznym, i czy z tego powodu jest albo wcale niestosownym do udzie-
lenia przywileju, albo też z pewnemi warunkami i ograniczeniami uprzywi-
lejuowanym być może. Zresztą należy ściśle zachować tajemnicę i poczy-
nić wszelkie kroki do zapobieżenia możliwemu jej odkryciu.

§. 17.

Przed udzieleniem przywileju nie ma miejsca jakiegobądź rodzaju docho-
dzenie, ani co do nowości, ani co do pożytku wyrażonego odkrycia, wynalazku
lub poprawy, ani też rząd nie bierze na siebie żadnej za to odpowiedzialności,

Zeigt es sich, daß die Beilagen des Gesuches den vorgeschriebenen Bedingungen nicht entsprechen, oder daß der Gegenstand des Privilegiums auf dem Umschlage der gesiegelten Beschreibung nicht übereinstimmend mit dem Inhalte des Gesuches angegeben sei; so leitet die Statthalterei unter Zurückbehaltung der Eingabe die Vervollständigung derselben binnen angemessener Frist ein. Wird diese Frist nicht eingehalten, so stellt sie die Eingabe zurück.

Alle vorschriftsmäßig eingerichteten und nicht unbedingt zur Ertheilung des Privilegiums ungeeignet befundenen Gesuche, sowie auch jene, von denen die gedachte Vervollständigung der Erfordernisse binnen der anberaumten Frist bewirkt wird, werden von der Statthalterei mit den versiegelten Beschreibungen und allen übrigen Belegen dem Ministerium für Handel und Gewerbe vorgelegt.

§. 16.

Das Ministerium für Handel und Gewerbe ist zur Ueberprüfung aller für ein Privilegiumsgesuch vorgeschriebenen Erfordernisse berufen; es ist demselben aber ausschließlich vorbehalten, die gesiegelte Beschreibung zu eröffnen und zu untersuchen:

- a) ob die Beschreibung in einer als zulässig erklärten (§. 12) Sprache abgefaßt, und ob sie gehörig unterfertigt sei;
- b) ob der Gegenstand, wofür ein Privilegium angesprochen wird, nicht in zwei oder mehrere unter sich verschiedene Gegenstände (§. 6) zerfällt und eine Zertheilung erheischt;
- c) ob die Angabe des Privilegiumsgegenstandes in dem Gesuche, auf dem Umschlage der beigelegten Beschreibung, und in dieser Beschreibung selbst genau zusammenpassen; ferner ob die Beschreibung jene Klarheit und Verständlichkeit besitze, welche der §. 12. verlangt, ob insbesondere die zu ihrer Verständlichkeit nothwendigen Zeichnungen, Muster oder Modelle vorhanden, und ob alle rein formellen Erfordernisse derselben beobachtet worden seyen;
- d) ob der zu privilegirende Gegenstand, sowie er in der Wesenheit in dem Gesuche und auf dem Umschlage der Beschreibung angegeben ist, weder in Sanitäts-Beziehungen, noch in einer anderen öffentlichen Hinsicht den bestehenden Gesetzen und Anordnungen zuwider und deshalb zur Ertheilung eines Privilegiums gar nicht, oder nur unter bestimmten Bedingungen oder Beschränkungen geeignet sei. Es ist übrigens dafür zu sorgen, daß dabei die gehörige Geheimhaltung strenge beobachtet, und alle Sicherungsmittel gegen mögliche Verletzung derselben angewendet werden.

§. 17.

Eine wie immer geartete Untersuchung über die Neuheit oder die Nützlichkeit der angegebenen Entdeckung, Erfindung oder Verbesserung findet vor der Ertheilung des Privilegiums in keinem Falle Statt; wogegen aber auch eine Haftung dafür von

lecz przywilej udzielonym będzie w tej mierze na niebezpieczeństwo, stratę i koszt uprzywilejowanego.

§. 18.

We wszystkich przypadkach, w których dochodzenie i rozpoznanie według §. 16. nie okaże przeszkody, Minister handlu i przemysłu udzieli przywilej, wystawiając na to osobny dokument; w innych razach proźba starającego się o przywilej, której zadosyć uczynić nie można, zwróconą zostanie z wyrażeniem przyczyny i z nakazem zwrócenia złożonej taksy. Jeżeli zaś zachodzą trudności, które się usunąć dadzą, wówczas podanie wrócone będzie tylko wtedy, jeżeli starający się o przywilej nie usunął tych trudności w terminie stosownym, na to mu wyznaczonym. *

§. 19.

Przywilej udzielony nie uwalnia żadną miarą od prawnych rozporządzeń i przepisów już obecnie istniejących, lub na przyszłość wydać się mających, pod względem publicznym zdrowia, bezpieczeństwa, lub obyczajności, albo w ogólnym interesie państwa; przeto wykonywanie przywileju zawsze będzie zawisło od takich rozporządzeń i przepisów, tak dalece, iż w razie ograniczenia lub zakazu na mocy onych rozporządzeń, przywilej wyjątku stanowić nie będzie, albo tylko z ograniczeniem wykonywanym będzie, albo wcale uchylonym być może.

§. 20.

Należące do przywileju i podane opisy wraz z dodatkami (§. 16) oddane zostaną do zachowania i dalszego użytku do archiwum centralnego dla przywilejów, o którym bliższe postanowienia zawarte są w rozdziale V. ustawy niniejszej.

R o z d z i a ł III.

⊙ korzyściach i prawach, połączonych z wyłącznym przywilejem.

§. 21.

Przywilej wyłączny udziela uprzywilejowanemu bezpieczeństwa i opieki co do wyłącznego używania odkrycia, wynalazku lub poprawy, w miarę tego, jak jest przedstawioną w przedłożonym opisie, na przeciąg lat, na który przywilej jest wystawionym.

§. 22.

Mający przywilej ma także prawo zakładać warsztaty i przyjmować wszelkiego rodzaju pomocników, potrzebnych do dokładnego wyrabiania przedmiotu swego przywileju w jak największej rozciągłości, zatem urządzać w całym

Seite der Staatsverwaltung durch, aus nicht eintritt, sondern das Privilegium in dieser Hinsicht lediglich auf Gefahr, Schaden und Kosten des Privilegirten ertheilt wird.

§. 18.

In allen jenen Fällen, wo aus der Würdigung und Untersuchung nach §. 16 kein Hinderniß zum Vorschein kommt, erfolgt die Ertheilung des Privilegiums durch den Minister für Handel und Gewerbe mittelst Ausstellung einer besonderen Urkunde; in anderen Fällen aber wird das zur Gewährung nicht geeignete Gesuch des Privilegiumswerbers mit Angabe der Ursache und unter Anordnung der Zurückerstattung der erlegten Privilegien-Taxe zurückgewiesen. Sind aber Anstände vorhanden, die gehoben werden können, so wird die Zurückweisung erst dann verfügt, wenn der Privilegiumswerber unterlassen hat, jene Anstände binnen der ihm hiezu anberaumten angemessenen Zeitfrist zu beheben.

§. 19.

Ein ertheiltes Privilegium entbindet in keinem Falle von den gesetzlichen Anordnungen und Vorschriften, die in öffentlichen Gesundheits-, Sicherheits- oder Sittlichkeitsrück­sichten, oder im allgemeinen Staatsinteresse bestehen oder erlassen werden; es bleibt folglich die Ausübung des Privilegiums von allen derartigen Anordnungen und Vorschriften abhängig, wonach dieselbe, je nachdem sie durch jene eingeschränkt oder selbst ganz untersagt wird, nur beschränkt, oder auch gar nicht stattfinden darf, ohne daß das Privilegium eine Ausnahme davon zu begründen vermag.

§. 20.

Die eingelegten zu den Privilegien gehörigen Beschreibungen sammt Zeichnungen (§. 16) werden zur Aufbewahrung und zum weiteren Gebrauche dem Central-Archive für Privilegien übergeben, wovon der V. Abschnitt dieses Gesetzes die näheren Bestimmungen enthält.

III. A b s c h n i t t.

Von den mit den ausschließenden Privilegien verbundenen Vortheilen und Befugnissen.

§. 21.

Ein ausschließendes Privilegium sichert und schützt dem Privilegirten den ausschließenden Gebrauch seiner Entdeckung, Erfindung oder Verbesserung, so wie sie in seiner vorgelegten Beschreibung dargestellt worden ist, für die Anzahl von Jahren, auf welche sein Privilegium lautet.

§. 22.

Der Privilegirte ist berechtigt, alle jene Werkstätten zu errichten, und jede Art von Hilfsarbeitern für dieselben, welche zur vollständigen Ausübung des Gegenstandes seines Privilegiums in der beliebigen weitesten Ausdehnung nöthig sind, aufzunehmen, —

państwie zakłady i składy do wyrabiania i sprzedaży przedmiotu swego przywileju, upoważniać innych do wyrabiania odkrycia, wynalazku lub poprawy, pod opieką swego przywileju, przyjmować wspólników według upodobania, i powiększać użytkowanie swego przywileju w każdym rozmiarze, rozrządzać przywilejem swoim, przekazać takowy na dziedziców swoich, sprzedać, wydzierżawić lub pozbyć go wedle upodobania, oraz wziąć na ten sam przedmiot przywilej za granicą.

Wspomniane prawa ograniczają się wszakże ściśle do przedmiotu uprzywilejowanego odkrycia, wynalazku lub poprawy, nie mogą przeto być rozciągane na inne podobne przedmioty, ani też wykonywane być mogą wbrew istniejącym prawom lub innym upoważnieniom.

§. 23.

Jeżeli przywilej dotyczy poprawy lub zmiany przedmiotu uprzywilejowanego, wówczas zostaje ograniczonym tylko na tęż indywidualną poprawę lub zmianę, i nie daje prawa temu, który na poprawę lub zmianę otrzymał przywilej, do wyrabiania innych części przedmiotu już uprzywilejowanego, lub postępowania już znanego; a tak równie i ten, na którego uprzywilejowany przedmiot ściąga się poprawa lub zmiana uprzywilejowana drugiego, nie może użytkować z tejże, jeżeli się o to z tamtym nie porozumiał.

R o z d z i a ł IV.

o objętości i przeciągu trwania przywilejów wyłącznych, tudzież o obwieszczeniu takowych.

§. 24.

Działanie prawne każdego przywileju rozciąga się na cały obręb Państwa Austryjackiego.

§. 25.

Najdłuższy przeciąg czasu, przez który przywilej trwać może, rozciąga się na lat piętnaście. Pozwolenie dłuższego przeciągu czasu dla przywileju zastrzegamy Sobie, o co władze Nas prosić winny tylko w przypadkach, na szczególny wzgląd zasługujących.

§. 26.

Wszelki przywilej wyłączny zaczyna się od dnia, w którym dokument przywileju wystawionym zostanie. Obwieszczenie udzielonego przywileju skutecznym będzie w taki sam sposób i z tym początkiem działalności, jak to przepisaniem jest dla ustaw w ogólności.

folglich überall im ganzen Reiche Etablissements und Niederlagen zur Verfertigung und zum Verschleiß des Gegenstandes seines Privilegiums zu errichten, und Andere zu ermächtigen, seine Entdeckung, Erfindung oder Verbesserung unter dem Schutze seines Privilegiums auszuüben, beliebige Gesellschafter anzunehmen, und die Benützung seines Privilegiumsgegenstandes nach jedem Maßstabe zu vergrößern, mit seinem Privilegium selbst zu disponiren, es zu vererben, zu verkaufen, zu verpachten oder sonst nach Belieben zu veräußern und auch im Auslande auf den nämlichen Gegenstand ein Privilegium zu nehmen.

Diese Rechte sind aber strenge auf den eigentlichen Gegenstand der privilegirten Entdeckung, Erfindung oder Verbesserung eingeengt, und dürfen daher nicht auf verwandt: Gegenstände ausgedehnt, noch den bestehenden Gesetzen oder anderen Gerechtigkeiten zuwider ausgeübt werden.

§. 23.

Betrifft das Privilegium eine Verbesserung oder Veränderung eines privilegirten Gegenstandes, so bleibt es einzig und allein auf die individuelle Verbesserung oder Veränderung selbst beschränkt, und gibt dem privilegirten Verbesserer und Veränderer auf die übrigen Theile des bereits privilegirten Gegenstandes oder einer schon bekannten Verfahrungsart kein Recht, wogegen der Privilegial-Berechtigte, auf dessen Privilegiumsgegenstand die von einem Anderen gemachte privilegirte Verbesserung oder Veränderung Bezug hat, ebenso wenig diese letztere benützen darf, wenn er sich nicht mit demselben darüber einversteht.

IV. A b s c h n i t t.

Von dem Umfange und der Dauer ausschließender Privilegien, dann von der Kundmachung derselben.

§. 24.

Der Umfang der gesetzlichen Wirksamkeit jedes Privilegiums erstreckt sich auf das gesammte österreichische Reichs-Gebiet.

§. 25.

Die höchste Dauerzeit der Privilegien wird auf fünfzehn Jahre festgesetzt. Die Bewilligung auf eine längere Dauerzeit behalten Wir Uns vor, und soll diese von den Behörden nur in besonders rücksichtswürdigen Fällen bei Uns angefordert werden.

§. 26.

Jedes ausschließende Privilegium beginnt von dem Tage der Ausfertigung der Privilegiums-Urkunde. Die Kundmachung des ertheilten Privilegiums hat aber in der Art und mit jenem Zeitpunkte der Wirksamkeit stattzufinden, wie es für die Gesetze überhaupt vorgezeichnet ist.

§. 27.

Kto uzyskał przywilej na czas krótszy, jak ten, który jest oznaczony jako najdłuższy (§. 9—*c*), ma prawo do przedłużenia takowego na rok jeden, lub więcej w granicach czasu, za najdłuższy wyznaczonego, jeżeli przed ustaniem swego przywileju (§§. 29—2, *a. b.*) o takowe uprasza. Ażeby uzyskać przedłużenie takowe, należy zawczasu podać prośbę o przedłużenie z załączeniem dokumentu przywileju, i załączyć do tego albo całą taksę za czas żądanego przedłużenia (§. 11), albo potwierdzenie, iż taksa złożoną została w jednej z ces. król. kas.

Przedłużenie udziela Minister handlu i przemysłu, i takowe potwierdzeniem będzie urzędownie na samymże dokumencie przywileju.

§. 28.

Wszelki przywilej, udzielony lub przedłużony przez Ministerstwo handlu i przemysłu, tudzież wszelkie odstąpienie przywileju, jako też ustanie jego prawomocności, ogłoszonym będzie stosownie do §. 26.

§. 29.

Przywilej traci ważność swą:

1. Przez uznanie lub osądzenie przywileju za nieważny lub nie były (skasowanie, zniesienie).

a) Uznanie nieważności może wtedy mieć miejsce, jeżeli się okaże, iż nie ma wymogów prawnych do przywileju wyłącznego potrzebnych, w szczególności:

aa) jeżeli się okaże, iż opis przywileju jest niedokładnym, a mianowicie, że nie jest opatrzonym w wymogi wskazane w §. 12. *c.—f.*), a zatem, że jest niedostatecznym;

bb) jeżeli kto udowodni prawnie, iż uprzywilejowane odkrycie, wynalazek i poprawa już przed dniem i godziną wystawionego urzędowego certyfikatu nie miała przymiotu nowości w krajach austrijackich, według postanowień §. 1, albo też, że uprzywilejowane odkrycie, wynalazek lub poprawa sprowadzoną została z zagranicy, a przywilej w krajach austriackich na takowe nie został udzielonym właścicielowi przywileju, dawniej na ten sam przedmiot uzyskanego za granicą, lub jego prawnym cesyjonyjuszom (§. 3);

cc) jeżeli właściciel przywileju prawomocnego udowodni, iż odkrycie, wynalazek lub poprawa, później uprzywilejowana jest ta sama, co jego własne odkrycie, wynalazek lub poprawa, wcześniej i w porządku oznajmiona i uprzywilejowana;

§. 27.

Jeder Privilegirte, dessen Privilegium auf kürzere als die höchste Dauer (§. 9 — c) ertheilt ist, hat Anspruch auf die ein- oder mehrjährige Verlängerung desselben innerhalb der festgesetzten längsten Dauer, wenn er vor Erlöschung seines Privilegiums (§. 29 — 2, a, b) darum einschreitet. Um eine solche Verlängerung zu erlangen, ist das Gesuch um die Verlängerung unter Beilegung der Privilegiums-Urkunde rechtzeitig zu überreichen und derselben die volle Taxe für die angesprochene Verlängerungszeit (§. 11), oder die Bestätigung, daß der Erlag dieser Taxe bei einer k. k. Kasse bereits stattgefunden hat, beizuschließen.

Die Verlängerung geschieht von dem Ministerium für Handel und Gewerbe, und wird auf der Privilegiums-Urkunde selbst amtlich bestätigt.

§. 28.

Jedes vom Ministerium für Handel und Gewerbe ertheilte oder verlängerte Privilegium, dann jede Abtretung eines Privilegiums, sowie das erfolgte Aufhören seiner Gültigkeit, wird nach Vorschrift des §. 26 kund gemacht.

§. 29.

Die Privilegien verlieren ihre Gültigkeit:

1. Durch Nullitäts- oder Nichtigkeitserklärung (Kassirung, Aufhebung oder Erkenntniß.)

- a) Eine solche Nullitäts-Erklärung kann eintreten, wenn es sich herausstellt, daß die gesetzlichen Erfordernisse zu einem ausschließenden Privilegium nicht vorhanden sind, insbesondere
 - aa) wenn es sich zeigt, daß die Beschreibung des Privilegiums mangelhaft und insbesondere nicht mit den im §. 12 c—f vorgezeichneten Erfordernissen versehen und daher ungenügend sei;
 - bb) wenn Jemand gesetzmäßig erweist, daß die privilegirte Entdeckung, Erfindung und Verbesserung schon vor dem Tage und der Stunde des ausgefertigten amtlichen Zertifikates die Eigenschaft der Neuheit im Inlande nach den Bestimmungen des §. 1. nicht mehr hatte, oder daß die privilegirte Entdeckung, Erfindung oder Verbesserung aus dem Auslande eingeführt und das inländische Privilegium hierauf nicht dem Inhaber des auf den nämlichen Gegenstand früher erwirkten ausländischen Privilegiums oder dessen rechtmäßigencessionarien (§. 3) ertheilt wurde;
 - cc) wenn der Eigenthümer eines in Kraft bestehenden Privilegiums nachweist, daß die später privilegirte Entdeckung, Erfindung oder Verbesserung mit seiner eigenen früher ordnungsmäßig angezeigten und privilegirten Entdeckung, Erfindung oder Verbesserung identisch sei;

- b) jeżeli nie będzie wypełniony obowiązek, od którego zawisła ważność przywileju;
- c) jeżeli przywilej stanie się sprzecznym ze względami dobra publicznego (§. 19).

2. Przez ustanie:

- a) Jeżeli uprzywilejowany najdalej w przeciągu roku, licząc od dnia, w którym dokument na przywilej został wystawionym, nie zaczął wykonywać odkrycia swego wynalazku lub poprawy w krajach austrijackich, lub jeżeli wykonanie przerwał zupełnie przez przeciąg całych lat dwóch; tudzież
- b) jeżeli przeciąg czasu pierwotny lub przedłużony dla przywileju upłynął;
- c) w razie dobrowolnego zrzeczenia się przywileju.

Rozumie się samo przez się, iż te rodzaje ustania przywileju odnoszą się tak do wszystkich, którzy później przywilej nabyli, jako i do tego, który go zyskał pierwotnie.

§. 30.

Jak skoro przywilej utracił moc swoją, wolno będzie każdemu robić użytek z odkrycia, wynalazku lub poprawy, przy zachowaniu obowiązujących ustaw przemysłowych i innych rozporządzeń do nich się odnoszących.

R o z d z i a ł V.

● rejestrowaniu przywilejów i zachowywaniu opisów przywilejów.

§. 31.

Skoro przywilej jest udzielonym, zapisanym być winien do rejestru, znajdującego się w Ministerstwie handlu i przemysłu.

Jeżeli się przywilej wykonywa pod firmą obraną, różniącą się od prawdziwego nazwiska właściciela przywileju, natenczas taż firma także w rejestrze zanotowaną być winna.

Tamże zachowywać należy w osobnem archiwum należące do tegoż opisanie, rysunki, modele i t. d. i t. d. Wszelka zmiana, jaka zachodzi w istnieniu przywileju, zanotowaną być winna w powyższym rejestrze.

§. 32.

Wolno każdemu zasięgać w archiwum dla przywilejów informacyi ustnej lub na piśmie co do udzielonych przywilejów, i tym końcem przejrzeć rejestr osobiście. Również wolno każdemu przeglądać zachowane tamże opisy, wraz z dodatkami, dla których nie żądano zachowania tajemnicy, lub które pochodzą od przywilejów, już żadnej mocy nie mających, nakoniec względem pojedyn-

- b) wenn eine Verpflichtung, welche die Gültigkeit des Privilegiums bedingt, nicht erfüllt wird;
- c) wenn es mit öffentlichen Rücksichten in Widerstreit tritt (§. 19).

2. Durch Erlöschung. Eine solche tritt ein:

- a) wenn der Privilegirte nicht längstens binnen Einem Jahre, vom Tage der Ausfertigung der Privilegiums-Urkunde an gerechnet, seine Entdeckung, Erfindung oder Verbesserung im Inlande auszuüben angefangen, oder wenn er diese Ausübung durch volle zwei Jahre gänzlich unterbrochen hat; dann
- b) wenn die ursprüngliche oder nachträglich verlängerte Dauer des Privilegiums abgelaufen ist;
- c) wenn das Privilegium freiwillig zurückgelegt wird.

Es versteht sich von selbst, daß diese Arten, wodurch die Gültigkeit eines Privilegiums aufhört oder erlischt, für Jedermann, der ein Privilegium später an sich bringt, ebenso wie für den ursprünglichen Privilegirten gelten.

§. 30.

Sobald ein Privilegium seine Gültigkeit verloren hat, steht die Benützung der bezüglichen Entdeckung, Erfindung oder Verbesserung unter Beobachtung der bestehenden Gewerbsgesetze und sonst einschlägigen Anordnungen, allgemein frei.

V. A b s c h n i t t.

Von der Registrierung der Privilegien und Aufbewahrung der Privilegiums-Beschreibungen.

§. 31.

Jedes Privilegium wird, sobald es verlichen ist, in ein beim Ministerium für Handel und Gewerbe befindliches Register eingetragen.

Wird das Privilegium unter einer gewählten, vom wahren Namen des Privilegiums-Eigenthümers verschiedenen Firma ausgeübt, so wird auch diese Firma im Register vorgemerkt.

Dasselbst werden in einem besonderen Archive auch die dazu gehörigen Beschreibungen, Zeichnungen, Modelle zc. aufbewahrt. Jede im Bestande eines Privilegiums eingetretene Aenderung wird im obigen Register bemerkt.

§. 32.

Es steht Jedermann frei, bei dem Privilegien-Archive mündliche oder schriftliche Auskunft über die ertheilten Privilegien einzuholen, und zu diesem Ende selbst persönliche Einsicht in das Register zu nehmen. Ebenso kann Jedermann die allda aufbewahrten Beschreibungen sammt Zeichnungen, deren Geheimhaltung nicht angesucht wurde, oder die von nicht mehr gültigen Privilegien herrühren, einsehen, endlich sich von

czych części takich przywilejów, z rejestru lub z przywilejów, nie mających być zachowanymi w tajemnicy, podnieść odpisy, lub własnym kosztem podnieść rozkazać. Przytem jednakże wyraźnie zwraca się uwagę na przepisy, objęte niniejszą ustawą co do naruszania przywilejów (§. 44).

§. 33.

Archiwum dla przywilejów przekładać będzie Ministerstwu handlu i przemysłu przy końcu każdego miesiąca przegląd wszelkich zmian, jakie w tymże przeciągu czasu zaszły w stanie przywilejów przez nowe przedłużenia, zmiany w posiadaniu lub ustaniu mocy przywilejów. Z każdego takowego przeglądu, przesłany będzie jeden egzemplarz władzom krajowym politycznym, tudzież izbom handlowym i przemysłowym we wszystkich krajach koronnych dla sporządzenia rejestru, w celu dania objaśnień w rzeczach przywilejów, które to objaśnienia na żądanie w sposób stosowny udzielonemi być winny. Z końcem każdego roku podobny przegląd roczny drukiem ogłoszony będzie.

§. 34.

Opisy przywilejów, których moc ustała, będą w miarę ich pożytku, corocznie podane do druku i stosownie rozpowszechnione.

R o z d z i a ł VI.

⊕ przenoszeniu przywilejów.

§. 35.

Wszelki uzyskany wyłączny przywilej może być przeniesiony na innych całkiem lub częściowo, tak między żyjącymi, jako też na przypadek śmierci.

§. 36.

Wszelki dokument, obejmujący przeniesienie przywileju, przedłożony być winien wraz z dokumentem przywileju Ministerstwu handlu i przemysłu, albo wprost przez Namiestnika kraju koronnego, w którym przeniesienie nastąpiło, albo w którym proszący zamieszkuje, a tym końcem legalizowany być winien w formie prawem przepisanej, jeżeli nie jest wystawionym przez władzę publiczną.

Jeżeli wykaz przeniesienia uznany będzie przez namiestnikostwo lub Ministerstwo za niedokładny, winien być zwrócony do poprawy.

Jeżeli zaś przeniesienie wykazanem jest należycie, wówczas Ministerstwo wciągnie takowe do przeznaczonego na ten cel rejestru (§. 31), i potwierdzi toż zaciągnięcie na samymże dokumencie przywileju, a w razie, jeżeli przywilej w części tylko został przeniesiony, wystawi na to osobny certyfikat.

einzelnen Theilen solcher Privilegien aus dem Register, oder den nicht geheim zu haltenden Privilegien Abschriften nehmen, oder auf eigene Kosten nehmen lassen. Dabei wird aber ausdrücklich auf diejenigen Bestimmungen hingewiesen, die über Privilegien-Eingriffe (§. 44) in diesem Gesetze enthalten sind.

§. 33.

Das Privilegien-Archiv wird mit Ablauf jeden Monats dem Ministerium für Handel und Gewerbe eine Uebersicht der in diesem Zeitabschnitte in dem Privilegienstande durch neue Ertheilungen, Verlängerungen, Besitzveränderungen und das Aufhören ihrer Gültigkeit sich ergebenden Veränderungen vorlegen. Von jeder solchen Uebersicht wird ein Exemplar den politischen Landesstellen, dann den Gewerbe- und Handelskammern in den sämmtlichen Kronländern zur Anlegung eines Nachschlage-Registers für Auskunftsertheilungen in Privilegiensachen übermittelt, welche Auskunftsertheilungen auf Begehren in geeigneter Weise zu vollziehen sind. Mit Ablauf eines jeden Jahres wird eine ähnliche jährliche Uebersicht durch den Druck veröffentlicht.

§. 34.

Die Beschreibungen der Privilegien, deren Gültigkeit aufgehört hat, werden jährlich nach Befund der Möglichkeit in Druck gelegt und angemessen verbreitet.

VI. A b s c h n i t t.

Von der Uebertragung der Privilegien.

§. 35.

Jedes erlangte ausschließende Privilegium kann sowohl unter Lebenden, als auch für den Todesfall ganz oder theilweise an Andere übertragen werden.

§. 36.

Jede Uebertragungs-Urkunde muß entweder unmittelbar, oder durch die Statthalterei des Kronlandes, in welchem die Uebertragung erfolgt ist, oder wo der Gesuchsteller seinen Wohnort hat, unter Anschluß der Privilegiums-Urkunde dem Ministerium für Handel und Gewerbe vorgelegt werden, und zu diesem Ende, wenn sie nicht von einer öffentlichen Behörde ausgefertigt ist, in gefeszmäßiger Form legalisirt seyn,

Wird der Ausweis der Uebertragung von der Statthalterei oder dem Ministerium mangelhaft befunden, so ist er zur Verbesserung zurückzustellen.

Ist dagegen die Uebertragung gehörig ausgewiesen, so hat das Ministerium dieselbe in das dazu bestimmte Register (§. 31) eintragen, und diese Eintragung auf der Privilegiums-Urkunde selbst bestätigen, und im Falle einer nur theilweisen Uebertragung überdieß ein besonderes Zertifikat darüber ausfertigen zu lassen.

§. 37.

Przeniesienia przywilejów zarejestrowane należy bezzwłocznie podać do publicznej wiadomości. Po skutecznieniu ogłoszenia nikt nie będzie mógł się wymówić, iż mu przeniesienie nie było wiadomem.

R o z d z i a ł VII.

o naruszeniu przywilejów i o postępowaniu w sporach o przywileje.

§. 38.

Za naruszenie albo nadwzięcie przywileju uważać należy, jeżeli kto bez zezwolenia właściciela przywileju

- a) podrabia lub naśladuje przedmiot przywileju w sposób przedstawiony w złożonym opisie, nawet wtedy, jeżeli podrabia lub naśladuje takowy na podstawie przywileju, całkiem lub w części identycznego, jednakże później uzyskanego;
- b) jeżeli przedmioty przywileju krajowego, podrobione lub naśladowane sprowadza z zagranicy na sprzedaż z profesyi, albo do zachowania, lub na wystawę dla sprzedaży; lub w końcu
- c) jeżeli przyjmuje takowe przedmioty na sprzedaż, albo też do zachowania, lub na wystawę dla sprzedaży.

§. 39.

Jeżeli opis przywileju wciągnięty jest do otwartych rejestrów, wówczas już pierwsze naruszenie, jeżeli zaś opis był zachowany w tajemnicy, wówczas każde powtórzenie naruszenia już zakazanego, stanowi przekroczenie prawa, a winny ukarany będzie na żądanie pokrzywdzonego, oprócz skonfiskowania znajdujących się podrobionych lub naśladowanych przedmiotów, karą pieniężną od 25 do 1000 złot. reńs. Gdyby zasądzony na karę nie był w stanie ją złożyć, wówczas zamiast kary pieniężnej, należy wymierzyć karę aresztu po jednym dniu za każde pięć złt. reńs. Co się zaś tycze narzędzi i innych sprzętów, wyłącznie do wykonania podrobienia, lub naśladowania służących, należy takowe według okoliczności rozłożyć na części, przekształcić, lub uczynić niezdołnymi do użytku, jeżeli się inaczej w tej mierze nie porozumieli pokrzywdzony z krzywdzicielem.

Kara pieniężna przepada na rzecz funduszu ubogich tego miejsca, w którym przestąpienie popełnionem zostało. Przedmioty uznane za przepadłe, należy zniszczyć, jeżeli między skazanym a uprzywilejowanym nie przyjdzie do skutku ugoda względem ich ustąpienia na rachunek wynagrodzenia szkody, które temuż ostatniemu przyznanem zostało.

§. 37.

Die registrirten Privilegiums-Uebertragungen sind ohne Verzug öffentlich kundzumachen. Nach erfolgter Kundmachung kann sich Niemand mit der Unkenntniß der geschehenen Uebertragung entschuldigen.

VII. A b s c h n i t t.

Von den Eingriffen in ein Privilegium und dem Verfahren in Privilegien-Streitigkeiten.

§. 38.

Als ein Privilegiums-Eingriff oder als die Verletzung eines Privilegiums ist anzusehen, wenn Jemand ohne Zustimmung des Privilegirten

- a) den Gegenstand des Privilegiums auf die in der eingelegten Beschreibung dargestellte Art nachmacht, oder nachahmt, selbst in dem Falle, als die Nachmachung oder Nachahmung auf Grund eines ihm jedoch später verliehenen ganz oder theilweise identischen Privilegiums stattfinden sollte;
- b) nachgemachte oder nachgeahmte Gegenstände eines inländischen Privilegiums zum Zwecke eines gewerbemäßigen Verschleißes, oder zur Aufbewahrung oder Ausstellung für einen solchen Verschleiß aus dem Auslande einführt oder bezieht; oder endlich
- c) den Verschleiß, oder auch nur die Aufbewahrung oder Ausstellung solcher Gegenstände zum Verschleiß besorgt oder übernimmt.

§. 39.

Ist die Beschreibung eines Privilegiums in die offen stehenden Register eingetragen, so begründet schon der erste Eingriff, ist aber die Beschreibung geheim gehalten worden, jede Wiederholung des bereits untersagten Eingriffes in dasselbe eine Gesetzesübertretung und ist auf Verlangen des Verletzten an dem Schuldigen nebst dem Verfall (Konfiskation) der vorhandenen nachgemachten oder nachgeahmten Gegenstände mit einer Geldstrafe von 25 bis 1000 fl. zu bestrafen. Im Falle der Zahlungsunvermögenheit des Straffälligen ist statt der Geldstrafe eine Arreststrafe von je Einem Tage für fünf Gulden zu verhängen. Rückfichtlich der zur Ausführung der Nachmachung oder Nachahmung ausschließend dienlichen Werkzeuge und Hilfsmittel ist, in sofern nicht ein Uebereinkommen zwischen dem Verleger und dem Verletzten etwas Anderes festsetzt, nach Beschaffenheit derselben die Zerlegung, Umgestaltung oder Unbrauchbarmachung zu verfügen.

Die Geldstrafe fällt dem Armenfonde des Ortes zu, wo die Uebertretung begangen wurde. Die für verfallen erklärten Gegenstände sind, wenn nicht zwischen dem Verurtheilten und dem Privilegirten ein Uebereinkommen wegen deren Ueberlassung auf Abrechnung des dem letzteren zuerkannten Schadenersatzes zu Stande kommt, zu vertilgen.

Jeżeli winny powziął wiadomość o odkryciu, wynalazku lub o poprawie albo w służbie, albo przez zaufanie uprzywilejowanego, i tak nabytej do naruszenia przywileju jego nadużył, natenczas okoliczność ta przy wymierzaniu kary za uciążającą uważaną być ma.

§. 40.

Jeżeli pokrzywdzony nie chce rozpocząć prześladowania w drodze karnej, lub jeżeli idzie tylko o pierwsze naruszenie przywileju, którego opis zachowany jest w tajemnicy, wówczas pokrzywdzony ma prawo żądać, żeby powstrzymane było dalsze podrabianie lub naśladowanie, lub dalsza sprzedaż przedmiotów podrobionych lub naśladowanych, tudzież może żądać kaucyi na to, iż znalezione u krzywdziciela przedmioty podrobione lub naśladowane, o ile są wyrobione w krajach austrijackich, w przeciągu czasu, przez który przywilej trwać będzie, ani użytymi, ani sprzedanymi nie będą, jeżeli zaś są na sprzedaż z zagranicy sprowadzone, iż takowe na powrót wywiezionymi zostaną.

§. 41.

We wszelkich sporach, dotyczących się przywilejów, należy odkrycie, wynalazek, lub poprawę oceniać według opisu, do proźby o przywilej załączonego; rzeczony opis będzie zatem wzięty za podstawę we wszystkich przypadkach, w których rozstrzygnięcie zawisło od treści opisu przywileju, a to bez względu na tajemnicę, a wszelka jakabądź późniejsza zmiana, lub wystawienie przedmiotu uprzywilejowanego, nie będzie wzięte pod uwagę.

§. 42.

Co do kwestyi, czy przywilej udzielony z jakiegobądź powodu za nieważny uznany lub za ustały ma być uważanym, stanowić będzie wyłącznie Ministerstwo handlu i przemysłu. Toż więc w szczególności rozstrzyga pytanie co do nowości uprzywilejowanego odkrycia, wynalazku, lub poprawy; dalej pytanie, czy tylko sprowadzone jest z zagranicy i niezdolne do uzyskania przywileju; nakoniec w sporach między dwoma uprzywilejowanymi, rozstrzygać będzie co do zupełnej lub częściowej tożsamości ich przywilejów.

§. 43.

Dochodzenie i karanie przestępień, wskazanych w §§. 38 i 39, należy do władzy politycznej powiatu, w którym wykroczenie się wydarzyło, jeżeli na przyszłość inne postanowienia nie będą wydane, a to według przepisów obowiązujących co do postępowania w przestępstwach przeciw ustawom przemysłowym. Przeciw rozporządzeniom i wyrokóm władzy politycznej powiatu, każdemu miernicemu się być powkrzywdzonym, stoi otwarta droga rekursu do przełożonej

Hat der Schuldige die im Dienste oder durch das Vertrauen des Privilegirten erlangte Kenntniß von dessen Entdeckung, Erfindung oder Verbesserung zu dem Eingriffe benützt, so ist dieses bei Bemessung der Strafe insbesondere als ein erschwerender Umstand anzusehen.

§. 40.

Will der Verletzte die strafgerichtliche Verfolgung nicht einleiten, oder handelt es sich lediglich um den ersten Eingriff in ein Privilegium, dessen Beschreibung geheim gehalten wird, so ist der Verletzte bloß auf die Einstellung der ferneren Nachmachung oder Nachahmung und des ferneren Verschleißeß der nachgemachten oder nachgeahmten Gegenstände zu dringen, und Sicherstellung zu fordern berechtigt, daß die bei dem Verleger betretenen nachgemachten oder nachgeahmten Gegenstände, in soferne sie im Inlande erzeugt sind, während der Dauer des Privilegiums weder gebraucht noch veräußert, in soferne sie aber aus dem Auslande zum Verschleiße eingeführt wurden, wieder in dasselbe ausgeführt werden.

§. 41.

Bei allen Streitigkeiten in Privilegien-Angelegenheiten ist die Entdeckung, Erfindung oder Verbesserung nur nach der mit dem Privilegiumsgesuche eingelegten Beschreibung zu beurtheilen, diese Beschreibung muß daher in allen Fällen, in welchen die Entscheidung von dem Inhalte der Privilegiumsbeschreibung abhängt, ohne Rücksicht auf deren Geheimhaltung zum Grunde gelegt, und es darf hiebei keine wie immer geartete nachträgliche Aenderung oder Darstellung des Privilegiumsgegenstandes berücksichtigt werden.

§. 42.

Ueber die Frage, ob ein ertheiltes Privilegium aus irgend einem gesetzlichen Grunde als ungiltig zu erklären oder als erloschen (§. 29) anzusehen sei, erkennt ausschließlich das Ministerium für Handel und Gewerbe. Es entscheidet daher insbesondere über die Frage der Neuheit einer privilegirten Entdeckung, Erfindung oder Verbesserung; ferner über die Frage, ob sie aus dem Auslande nur eingeführt wurde, und zu einem Privilegium nicht geeignet war; endlich bei Streitigkeiten zwischen zwei Privilegirten über die Frage hinsichtlich der vollständigen oder theilweisen Identität ihrer Privilegien.

§. 43.

Die Untersuchung und Bestrafung der in den §§. 38 und 39 bezeichneten Uebertretung steht, in soferne künftig nicht andere Bestimmungen erfolgen, der politischen Bezirksbehörde, in deren Bezirke dieselben stattgefunden haben, nach den für das Verfahren bei Gewerbeübertretungen bestehenden Vorschriften zu. — Gegen die dießfälligen Verfügungen und Erkenntnisse der politischen Bezirksbehörde steht Jedem, der sich dadurch beschwert glaubt, der Rekurs an die vorgesezte politische Landesstelle, und

politycznej władzy krajowej, a jeżeli tu nastąpiła zmiana pierwszego rozstrzygnięcia, dalsza droga do Ministerstwa handlu i przemysłu; jednakże tak w pierwszym, jak w drugim przypadku, rekurs założonym być winien najdalej w 14 dniach po doręczeniu rozstrzygnięcia, przeciw któremu się rekuruje.

Jeżeli rekurs założonym jest przeciw wyrokowi karnemu, wówczas wykonanie takowego należy wstrzymać aż do chwili, w której rozstrzygnięcie przejdzie w moc prawa. Jeżeli się z dochodzenia okaże, że rozstrzygnięcie zawisło od kwestyi przedwstępnej, w której tylko sądy cywilne stanowią, wówczas władza karna odeszle strony do właściwego sądu cywilnego, i dopiero po przedłożonym sobie prawomocnym wyroku sądu cywilnego, wydać może w takim przypadku swoje orzeczenie. Zresztą pokrzywdzonemu służyć będzie prawne rozstrzygnięcie władzy karnej, na mocy którego uznany ktoś winnym przestępstwa przeciw ustawom o przywilejach skazanym został na karę, za podstawę do dochodzenia przed sądem cywilnym swych praw co do wynagrodzenia.

§. 44.

Władza karna może, jeżeli są do tego dostateczne powody, nakazać, ażeby biegli zwiedzili rzecz naocznie, i uczynili relacyję o jej stanie, a jeżeli w ten lub w inny sposób wiarygodnie udowodnionem jest, iż naruszenie przywileju, podlegające karze, miało miejsce, wówczas może nakazać na żądanie pokrzywdzonego, ażeby podrobione lub naśladowane przedmioty przywileju, tudzież narzędzia i sprzęty do podrobienia lub naśladowania wyłącznie służące, natychmiast zostały zajęte, lub w inny sposób na zachowanie oddane.

Przytem jednakże należy mieć na uwadze, ażeby obwinionemu bez gwałtownej potrzeby nie stała się szkoda, nie dająca się powetować, i dla tego też żądać należy w potrzebnym razie od pokrzywdzonego złożenia odpowiedniej kaucyi za osławienie i wyrządzoną szkodę.

§. 45.

Jeżeli się okaże w ciągu dochodzenia, iż rozstrzygnięcie zawisło od kwestyj przedwstępnych, których rozwiązanie należy do Ministerstwa handlu i przemysłu (§. 42), wtedy należy z urzędu zasięgnąć zdania Ministerstwa, i wstrzymać postępowanie karne aż do chwili, w której to zdanie nadejdzie.

Nakazane zaś zajęcie, lub inne prowizoryczne środki, mogą być utrzymanymi aż do rozstrzygnięcia, czy postępowanie dalej przeprowadzonym będzie.

§. 46.

Tam gdzie przy naruszeniu przywileju nie idzie o wymierzenie kary, lecz tylko o uchylenie naruszenia, wspomnianego w §. 49, lub jeżeli idzie o rozstrzygnięcie co do własności przywileju, bądź że takowa stanie się sporną z po-

wenn hiedurch eine Abänderung der ersten Entscheidung verfügt wurde, weiterhin an das Handelsministerium offen; jedoch muß dieser Rekurs in dem einen und anderen Falle längstens binnen 14 Tagen nach dem Zustellungstage der Entscheidung, wogegen recurriert wird, eingelegt werden.

Wird gegen ein Straferkenntniß recurriert, so ist die Vollstreckung desselben bis zur rechtskräftigen Entscheidung aufzuschieben. — Ergibt sich während der Untersuchung, daß die Entscheidung von einer Vorfrage abhängt, worüber nur die Zivilgerichte zu sprechen haben, so verweist die Strafbehörde die Parteien an das zuständige Zivilgericht, und selbe kann in solchem Falle nur nach hierüber vorgelegtem rechtskräftigen zivilgerichtlichen Urtheile ihre eigene Entscheidung schöpfen. Uebrigens dient dem Verletzten die rechtskräftige Entscheidung der Strafbehörde, womit Jemand der Uebertretung des Privilegiengesetzes schuldig erklärt und zu einer Strafe verurtheilt worden ist, zur Grundlage der vor dem Zivilrichter etwa geltend zu machenden Ersatzansprüche.

§. 44.

Die Strafbehörde kann, wenn hinreichende Gründe vorhanden sind, die Vornahme eines Augenscheines oder Kunstbefundes anordnen, und wenn hiedurch oder auf andere Weise der Bestand eines strafbaren Eingriffes glaubwürdig dargethan ist, auf Verlangen des Verletzten die unverzügliche Beschlagnahme oder andere zweckmäßige Verwahrung der nachgemachten oder nachgeahmten Gegenstände des Privilegiums und der zur Nachmachung oder Nachahmung ausschließend dienlichen Werkzeuge und Hilfsmittel verfügen.

Hiebei ist jedoch stets darauf Rücksicht zu nehmen, daß dem Beschuldigten ohne dringende Noth kein unerseßlicher Schaden zugefügt werde, und daher nöthigenfalls von dem Verletzten die Leistung einer angemessenen Sicherstellung für Schimpf und Schaden zu fordern.

§. 45.

Ergibt sich während der Untersuchung, daß die Entscheidung von Vorfragen abhängt, über welche das Erkenntniß dem Ministerium für Handel und Gewerbe zusteht (§. 42), so ist dieses Erkenntniß von Amtswegen einzuholen und das strafbehördliche Verfahren bis zu dem Einlangen desselben auszusetzen.

Die etwa bereits verhängte Beschlagnahme oder die getroffenen anderweitigen provisorischen Vorkehrungen können jedoch bis zur Entscheidung über die Fortsetzung des Verfahrens aufrecht erhalten werden.

§. 46.

In soferne es sich bei Eingriffen in ein Privilegium nicht um die Verhängung einer Strafe, sondern nur um die im §. 40 erwähnte Einstellung des Eingriffes handelt, oder wenn es nur um die Entscheidung über das Eigenthum eines Privile-

wodu pierwszeństwa odkrycia, wynalazku lub poprawy, bądź z tytułu prawa prywatnego, lub gdzie idzie o pretensje prawa prywatnego co do wynagrodzenia szkody, z którymi pokrzywdzony został odesłany na drogę prawa; w tych przypadkach sędzia cywilny sprawy sądzić i dochodzić będzie, a mianowicie w tych krajach koronnych, w których postępowanie sumaryczne w sprawach cywilnych jest zaprowadzone, według przepisów w tym względzie istniejących.

§. 47.

Również może sędzia cywilny w razie, gdy naruszenie będzie stwierdzone lub udowodnione przez zwiędzenie naoczne lub relację biegłych, na żądanie pokrzywdzonego nakazać, aby przedmioty przywileju podrobione lub naśladowane (§. 40), przy zachowaniu ostrożności wskazanych w §. 44, natychmiast były zajęte lub stosownie zachowane, a to bezwarunkowo, albo po złożeniu odpowiedniej kaucyi za osławienie i szkodę wyrządzoną.

Wszelkie takie zarządzenie sądowe musi jednakże podobnie jak zapowiedzenie, usprawiedliwionem być przez skargę, według przepisów postępowania sądowego; w przeciwnym bowiem razie owe kroki sądowe natychmiast znieść, i stosowne zadosyć uczynienie za osławienie i szkodę dać należy.

§. 48.

Jeżeli rozstrzygnięcie skargi wymienionej przez sędziego cywilnego zależy od kwestyj przedwstępnych, których rozwiązanie należy do Ministerstwa handlu i przemysłu (§. 42), wówczas strony winny uzyskać takowe rozwiązanie i przyłączyć go w ciągu procesu.

§. 49.

Naruszenia przemysłowych praw osób trzecich, które popełnia właściciel przywileju przy wykonywaniu onegoż, przekraczając granicę praw, służących mu na mocy przywileju, karane będą przez władze, powołane do sądenia przestępstw przeciw przepisom przemysłowym popełnianych, według ustaw w tej mierze obowiązujących. Okoliczność, iż nadużył przywileju swego do naruszenia przemysłu drugich, uważaną być ma za szczególnie obciążającą.

§. 50.

Jak dalece ten, który w sposobie nieprawnym przywłaszcza sobie odkrycie, wynalazek lub poprawę drugiego, dla tego, ażeby albo sam, albo przez osobę trzecią przywilej uzyskał, staje się przez to winnym oszustwa lub innego czynu, karze ulegającego, osądzić należy według ustaw karnych.

giums, es möge wegen der Priorität der Entdeckung, Erfindung oder Verbesserung, oder aus einem privatrechtlichen Titel streitig seyn, oder um privatrechtliche Ansprüche des Beschädigten zu thun ist, welche von der Strafbehörde auf den Rechtsweg verwiesen worden sind, ist darüber von dem Zivilgerichte, und zwar in jenen Kronländern, in welchen das summarische Verfahren in Zivilrechtsachen eingeführt ist, nach den darüber bestehenden Vorschriften zu verhandeln und zu erkennen.

§. 47.

Auch der Zivilrichter kann, wenn der Bestand eines Eingriffes glaubwürdig beschieniget ist, oder durch die Vornahme eines Augenscheines oder Kunstbefundes dargezhan wird, auf Verlangen des Beschädigten entweder unbedingt, oder gegen Leistung einer angemessenen Sicherstellung für Schimpf und Schaden die unverzügliche Beschlagnahme, oder andere zweckmäßige Verwahrung der nachgemachten oder nachgeahmten Gegenstände des Privilegiums (§. 40) unter der im §. 44 erwähnten Vorsicht verfügen.

Jede solche Vorkehrung muß jedoch gleich einem Verbote binnen acht Tagen nach den Vorschriften der Gerichtsordnung mittelst Klage gerechtfertiget werden, widrigenfalls dieselbe auf Begehren des Gegners sogleich aufzuheben und die gebührende Genugthuung für Schimpf und Schaden zu leisten seyn würde.

§. 48.

Wenn die Entscheidung einer vor den Zivilrichter gehörigen Klage von Vorfragen abhängt, über welche das Erkenntniß dem Ministerium für Handel und Gewerbe zinkommt (§. 42), so liegt es den Parteien ob, hierüber das Erkenntniß desselben zu erwirken und im Laufe des Rechtsstreites beizubringen.

§. 49.

Eingriffe in Gewerberechte dritter Personen, welche der Inhaber eines Privilegiums bei der Ausübung desselben durch Ueberschreitung des Umfanges seiner in demselben gegründeten Rechte begeht, sind von jenen Behörden, welche über die Uebertretungen der Gewerbevorschriften zu erkennen berufen sind, nach den hierüber bestehenden besonderen Vorschriften zu bestrafen. Der Umstand, daß er das Privilegium zur Gewerbestörung mißbrauchte, ist hiebei als besonderer Erschwerungsumstand anzusehen.

§. 50.

In wieferne derjenige, welcher sich unerlaubter Weise die Urheberschaft der Entdeckung, Erfindung oder Verbesserung eines Anderen annahmet, um hierauf selbst oder durch dritte Personen ein Privilegium zu erwirken, hiedurch sich eines Betruges oder einer anderen strafbaren Handlung schuldig macht, ist nach den Strafgesetzen zu beurtheilen.

R o z d z i a ł VIII.

Postanowienia szczególne w przedmiocie przywilejów udzielonych przed zaprowadzeniem niniejszej ustawy, i dotąd moc mających.

§. 51.

Ażeby posiadaczom przywilejów wyłącznych, udzielonych na zasadzie patentu z dnia 31. Marca 1832 roku, i dotąd jeszcze moc mających, nastręczyć korzyść obszerniejszego działania, zarówno z przywilejami, udzielonemi na mocy niniejszej ustawy, nadaje się im niniejszem prawo wykonywania przywilejów swych z dniem, w którym niniejsza ustawa zaprowadzoną zostanie, także w tych krajach koronnych państwa, w których ustawa o przywilejach z dnia 31. Marca 1832 r. nie była zaprowadzoną. Jednakże to rozszerzenie działania przywileju w takich krajach koronnych, w których patent z dnia 31. Marca 1832 nie był zaprowadzonym, nie może być na szkodę tych, którzy tamże jeszcze przed ogłoszeniem tego rozszczenia uprzywilejowane odkrycie, wynalazek lub poprawę rzeczywiście wykonywali.

§. 52.

Jednakże posiadacz przywileju, polegającego na ustawie o przywilejach z roku 1832, nie uzyska rzeczywiście obszerniejszego zakresu dla swego przywileju, dopóki się nie wykaże przed najwyższą władzą polityczną (namiestnikostwo) tego kraju, w którym pragnie używać praw przywileju swego, iż posiada przywilej, i dopóki przez tęż władzę nie nastąpi urzędowe ogłoszenie przywileju w tymże kraju.

§. 53.

Za rozszerzenie zakresu przywileju nie będzie się opłacać żadnej nowej taksy, ani też dopłaty do taksy.

§. 54.

Wszelkie proźby o przedłużenie przywileju, udzielonego na zasadzie ustawy z dnia 31. Marca 1832 roku, podlegają przepisom niniejszej ustawy od chwili, gdy taż rozpocznie działanie swoje.

§. 55.

Naruszania lub nadwerczania przywilejów, popełnione przed rozpoczęciem działania niniejszej ustawy, podlegają w krajach koronnych, w których obowiązywał patent o przywilejach z dnia 31. Marca 1822 r., postępowaniu, w tymże ostatnim patencie wskazanemu.

§. 56.

W powszechności we wszystkich sprawach, odnoszących się do dawniej udzielonych przywilejów, tyczących się bądź wykonywania, trwania, przenosze-

VIII. A b s c h n i t t.

Besondere Bestimmungen in Betreff der vor der Wirksamkeit des gegenwärtigen Gesetzes ertheilten noch gültigen ausschließenden Privilegien.

§. 51.

Um den Besitzern der auf der Grundlage des Patentgesetzes vom 31. März 1832 ertheilten noch gültigen ausschließenden Privilegien den Vortheil einer ausgedehnteren Wirksamkeit derselben gleich den nach dem gegenwärtigen Gesetze ertheilten Privilegien zu verschaffen, wird ihnen die Berechtigung ertheilt, ihre Privilegienrechte mit dem Eintritte der Wirksamkeit des gegenwärtigen Gesetzes auch in jenen Kronländern des Reiches, wo das Privilegiengesetz vom 31. März 1832 nicht eingeführt war, zur Geltung zu bringen. Jedoch kann diese Ausdehnung der Wirksamkeit des Privilegiums auf Kronländer, in denen das Patent vom 31. März 1832 nicht eingeführt wurde, denjenigen nicht nachtheilig seyn, welche daselbst die privilegirte Entdeckung, Erfindung oder Verbesserung bereits vor der Kundmachung dieser Ausdehnung wirklich ausgeübt haben.

§. 52.

Die wirkliche Erlangung des erweiterten Privilegiums-Umfanges erfolgt jedoch für den Besitzer eines auf dem Privilegiengesetze vom Jahre 1832 beruhenden Privilegiums nicht früher, als bis sich derselbe bei der obersten politischen Landesbehörde (Statthalterei) für das Kronland, wo er in den Genuß der Privilegienrechte zu treten wünscht, über seinen Privilegiumsbesitz genügend ausgewiesen und durch diese Behörde die amtliche Verlautbarung des Privilegiums in diesem Lande stattgefunden hat.

§. 53.

Die Erweiterung des Privilegiums-Umfanges wird von jeder neuen Tax-Entrichtung oder Tarnachzahlung frei erklärt.

§. 54.

Alle Gesuche um Verlängerung eines im Grunde des Privilegiengesetzes vom 31. März 1832 ertheilten Privilegiums fallen unter die Bestimmungen des gegenwärtigen Gesetzes, sobald dieses seine Wirksamkeit erlangt hat.

§. 55.

Die vor dem Eintritte der Wirksamkeit des gegenwärtigen Gesetzes begangenen Privilegiums-Eingriffe und Verletzungen sind in jenen Kronländern, in welchen das Privilegienpatent vom 31. März 1832 in Wirksamkeit war, nach den Bestimmungen dieses letzteren zu behandeln.

§. 56.

Ueberhaupt tritt für alle Angelegenheiten, welche auf früher ertheilte Privilegien Bezug nehmen, dieselben mögen deren Ausübung, Fortdauer, Uebertragung, Gültig-

nia, mocy lub ustania onychże, ustawa niniejsza wstępuje z ograniczeniami, wskazanemi w poprzedzających paragrafach, natychmiast po zaprowadzeniu onejże w miejsce dotychczasowej ustawy o przywilejach z dnia 31. Marca 1832 roku, jednakże rejestrowania przywilejów udzielonych lub przedłużonych, przed zaprowadzeniem niniejszej ustawy nie doznają przez to żadnej zmiany.

Dan w Naszem głównem i stołecznem mieście Wiedniu dnia 15. Sierpnia, tysiąc ośmset pięćdziesiątego drugiego roku, panowania Naszego w roku czwartym.

Franciszek Józef m. p.

Hr. Buol-Schauenstein m. p. **A. Baumgartner** m. p.

Z najwyższego rozkazu

Jego Cesarsko-Królewskiej Apostolskiej Mości,

Ransonnet m. p.

keit oder Aufhebung betreffen, das gegenwärtige Gesetz unter den in den vorstehenden Paragraphen angegebenen Beschränkungen sogleich nach seinem Anfange an die Stelle des bisherigen Privilegiengesetzes vom 31. März 1832 in volle Kraft; jedoch bleiben die Registrirungen der vor dem Eintritte des gegenwärtigen Gesetzes erteilten oder verlängerten Privilegien davon unberührt.

Gegeben in Unserer Haupt- und Residenzstadt Wien, am 15. August im achtzehnhundert zweiundfünfzigsten, Unserer Reiche im vierten Jahre.

Franz Joseph m. p.

Gr. Vuol Schauenstein m. p.

A. Baumgartner m. p.

Auf Allerhöchste Anordnung
Er. kaiserl. königl. Apost. Majestät:
Hanfonnet m. p.

W z ó r A.

Prośba o przywilej.

Prześwietny albo Wysoki

(Tu wymienić należy władzę polityczną, do której się udaje, komitet, delegację lub namiestnikostwo.)

Ja (my) N. N. (imię, nazwisko, charakter, zamieszkanie starającego lub starających się o przywilej), oznajmiam (oznajmiamy) niniejszem z uszanowaniem, iż zrobiłem nowe odkrycie (wynalazek, poprawę), która, co do swej istoty, polega na tem (tu nastąpić ma wystawienie onegoż).

Opis dokładny i sporządzony według przepisu §. 12. najwyższego patentu z..... załącza się w dodatku.

(Jeżeli starający się o przywilej życzy sobie, ażeby opis zachowany był w tajemnicy, winien to wyrazić, a jeżeli załącza rysunki, modele, wzory i t. p., należy to wspomnieć z dokładnem wyrażeniem ilości sztuk).

Na tak oznajmione i w porządku opisanem odkrycie (wynalazek, poprawę), które ja (my) niżej podpisany, według wiedzy i sumienia za zdolne do uprzywilejowania i za nowe, według postanowień wspomnianego najwyższego patentu, a zatem za stosowne do uzyskania wyłącznego przywileju trzymam (trzymamy), proszę (prosimy) o udzielenie przywileju w takim sposobie, w jakim namienione odkrycie (wynalazek, poprawa), wystawione jest w załączonym, opieczętowanym opisanu, pod ograniczeniami i warunkami prawnymi, na lat..... i tym końcem składam (składamy) przypadającą według §. 11. wspomnianego najwyższego patentu takse od przywileju w kwocie złotych reńskich monetą konwenc. w całości, i proszę (prosimy) dla zabezpieczenia moich (naszych) praw pierwszeństwa o wystawienie certyfikatu urzędowego.

(Miejsce, rok i dzień wystawienia).

Podpis (podpisy).

Formulare A.

Privilegiums-Gesuch.

Löbliche oder Hochlöbliche

(Hier ist die politische Kreis-, Komitats-, Delegationsbehörde oder Statthalterei, an die man sich wendet, zu nennen).

Ich (Wir) N. N. (Vor- und Zuname, Charakter, Wohnort des oder der Privilegiumswerber) zeige (zeigen) hiermit geziemend an, eine neue Entdeckung (Erfindung, Verbesserung) gemacht zu haben, welche in der Wesenheit darin besteht, daß (hier hat die Darstellung derselben zu folgen).

Die genaue, nach der Vorschrift des §. 12 des Allerhöchsten Patentgesetzes vom abgefaßte Beschreibung wird in der Nebenlage beigeflossen.

(Wenn der Privilegiumswerber die Geheimhaltung der Beschreibung wünscht, so hat er dieses beizusetzen, und wenn Zeichnungen, Modelle, Muster zc. zugleich beigebracht werden, ist dieses mit genauer Angabe der Anzahl der Stücke anzusetzen).

Auf diese angezeigte und vorschristmäßig beschriebene Entdeckung (Erfindung, Verbesserung), welche ich (wir) unterzeichneter (unterzeichnete) Privilegiumswerber nach bestem Wissen und Gewissen für privilegirbar und neu nach den Bestimmungen des gedachten Allerhöchsten Patentgesetzes, und folglich auf meine (unsere) Gefahr und Verantwortung zur Erlangung eines ausschließenden Privilegiums gesetzmäßig geeignet halte (halten), suche ich (suchen wir) hiermit um ein solches Privilegium auf die angezeigte Entdeckung (Erfindung, Verbesserung) in der Art, wie sie in der beigezeichneten, versiegelten Beschreibung dargestellt ist, unter den gesetzmäßigen Klauseln und Bedingungen auf Jahr an, zu welchem Ende die nach §. 11 des gedachten Allerhöchsten Patentgesetzes entfallende Privilegiumstare mit Gulden Konventions-Münze vollständig von mir (uns) entrichtet und um die Ausfertigung des amtlichen Zertifikates, zur Sicherung meiner (unserer) Prioritäts-Ansprüche gebeten wird.

(Ort, Jahr und Tag der Ausfertigung).

Unterschrift (ten).

241.

Rozrządzenie Ministerstwa spraw zewnętrznych z dnia
8. Września 1852,

(Dziennik praw państwa, część LVI., nr. 180, wydana w języku niemieckim dnia
16. Września 1852, w wydaniu niniejszem dnia 16. Października 1852),

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych,

**w przedmiocie układu zawartego między Austryją i Prusami, co do
wolności od opłat przy wzajemnej eksportacji majątku.**

Rządy ces. Austryjski i król. Pruski zgodziły się, na mocy zamienionych oświadczeń ministeryjalnych, z których austryjskie datowane jest 6., a ruskie 29. Lipca r. b., iż wyjątek co do Węgier i Siedmiogrodu, objęty Art. I. zawartej między nimi ugody z dnia 24/30. Lipca 1835 r. *), względem zniesienia opłat od zagranicznego spadku i wywożenia majątków przy wydaleniu się (*gabella hereditaria et census emigrationis*) uchylonym zostaje, tak, iż postanowienia powyższej ugody, zastosowane będą wzajemnie także i na wywożenie majątków z Węgier, Kroacyi i Siedmiogrodu, województwa Serbskiego i banatu Temeskiego.

Hr. Buol-Schauenstein m. p.

242.

Rozrządzenie Ministerstwa handlu z dnia 11. Września 1852,

(Dziennik praw państwa, część LVI., nr. 181, wydana w języku niemieckim dnia
16. Września 1852, w wydaniu niniejszem dnia 16. Października 1852),

**którem się obwieszcza reorganizacja centralnego kierunku budownictwa, zatwierdzona najwyższem postanowieniem z dnia
12. Maja 1852.**

Jego C. K. Apostolska Mość raczył najwyższem postanowieniem z dnia 12. Maja 1852, w przedmiocie nowego urządzenia centralnego kierunku budownictwa, zatwierdzić rozporządzenia następujące:

1) Istniejąca dotąd jeneralna Dyrekcya budownictwa ustaje.

2) Kierunek budowli kolei żelaznych powierzony dotąd jeneralnej Dyrekcji budownictwa, odłączonym zostaje od kierunku innych prac budowniczych i przydzielonym będzie osobnej władzy, pod nazwiskiem:

„Dyrekcya centralna budowli kolei żelaznych“.

*) Zbiór ustaw prowinc. z roku 1835, Oddział II., l. 242, str. 848.

241.

Erlaß des Ministeriums der auswärtigen Angelegenheiten vom 8. September 1852,

(im Reichs-Gesetzblatte, LVI. Stück, Nr. 180, ausgegeben in der deutschen Allein-Ausgabe am 16. September 1852, in der gegenwärtigen Doppel-Ausgabe am 16. Oktober 1852),

giltig für alle Kronländer,

über die zwischen Oesterreich und Preußen vereinbarte volle Freizügigkeit bei gegenseitigen Vermögens-Exportationen.

Die kaiserlich-österreichische und die königlich-preussische Regierung sind mittelst Auswechslung von Ministerial-Erklärungen, von denen die Oesterreichs vom 6. und die Preußens vom 29. Juli l. J. datirt ist, übereingekommen, daß die im Artikel 1 der zwischen ihnen wegen gegenseitiger Aufhebung des Abschoses und Abfahrts-geldes abgeschlossenen vom 24. — 30. Juli 1835*) vorbehaltene Ausnahme in Betreff Ungarns und Siebenbürgens aufgehoben werde, und die Bestimmungen jener Uebereinkunft gegenseitig auch auf die Vermögensausfuhr aus und nach Ungarn, Kroatien, Siebenbürgen, der Wojwodschast Serbien und dem Temeser Banate Anwendung zu finden haben.

Gr. Vuol: Schauenstein m. p.

242.

Erlaß des Handels-Ministeriums vom 11. September 1852,

(im Reichs-Gesetzblatte, LVI. Stück, Nr. 181, ausgegeben in der deutschen Allein-Ausgabe vom 16. September 1852, in der gegenwärtigen Doppel-Ausgabe am 16. Oktober 1852),

womit die mit der Allerhöchsten Entschließung vom 12. Mai 1852 genehmigte Reorganisation der Zentral-Leitung des Bauwesens kundgemacht wird.

Seine k. k. Apostolische Majestät haben mit Allerhöchster Entschließung vom 12. Mai l. J. in Bezug auf die neue Gestaltung der Zentral-Leitung des Bauwesens nachstehende Anordnungen zu genehmigen geruht:

1. Die bisher bestandene General-Baubirektion wird aufgehoben.
2. Die Leitung der Eisenbahnbauten, welche bisher der General-Baubirektion anvertraut war, wird von der Leitung der anderen Bau-Angelegenheiten getrennt, und einer eigenen Behörde zugewiesen, die unter dem Titel:

„Zentral-Direktion für Eisenbahnbauten“

errichtet wird.

*) Provinzial-Gesetzsammlung vom Jahre 1835, II. Abtheilung, Nr. 242, Seite 848.

Zakres jej czynności rozciągać się będzie na obręb całego państwa, z wyjątkiem królestwa Lombardzko-Weneckiego, względem którego w przedmiocie budowy kolei żelaznych osobne wyjdzie rozporządzenie.

Dyrekcya centralna budowy kolei żelaznych nie będzie wywierać żadnego wpływu ani na inne prace budownicze, ani na ruch kolei żelaznych, i ustanowioną będzie jako osobna władza samodzielna, podlegająca wprost Ministerstwu handlu.

3) Czynności jeneralnej Dyrekcyi budowniczej, pod względem bicia gościńców, budowy wodnych i górnych, przejdą do Ministerstwa handlu, którego sekcya II. (sekcya budownictwa), obejmie kierunek centralny całego budownictwa w różnych jego gałęziach we wszystkich krajach cesarstwa, w granicach zakresu wytkniętego przez Najjaśniejszego Pana dla Ministeryjów w ogólności, a dla Ministerstwa handlu w szczególności.

Wyżrzczone nowe urządzenie wejdzie w wykonanie z dniem 1. Października r. b.

Baumgartner m. p.

243.

Rozporządzenie Ministerstwa wyznań i oświecenia z dnia 11. Września 1852,

(Dziennik praw państwa, część LVIII, nr. 186, wydana w języku niemieckim dnia 25. Września 1852, w wydaniu niniejszem dnia 16. Października 1852),

do wszystkich uniwersytetów,

którem się nakazuje, iż całe powszechne prawo karne austriackie stanowić ma przedmiot egzaminu przy pierwszym rygorozum dla pozyskania stopnia doktora praw.

Zważywszy, iż przez zmiany, zaprowadzone w ustawodawstwie karnem austriackiem ustały powody, dla których dawniej w największej części uniwersytetów austriackich, tylko ustawa karna o zbrodniach i postępowanie kryminalne, były przedmiotem egzaminu przy pierwszym rygorozum dla dostąpienia godności doktora praw, ciężkie zaś przestępstwa policyjne, i odnoszące się do nich postępowanie, stanowiły przedmiot czwartego rygorozum; zważywszy dalej, iż takie rozdzielenie w przyszłości przeciwnemby było tak systemowi rewidowanej ustawy karnej powszechnej z dnia 27. Maja r. b., jakoteż naturalnemu składowi rzeczy i jasnej dążności prawodawstwa, nakazuje się niniejszem, iż z rokiem szkolnym 18⁵²/₅₃ w owych uniwersytetach powszechne austriackie prawo karne i postępowanie karne w całej swej objętości, jako przedmiot egzaminu przy tem rygorozum przyjętem być ma, przy którem dotąd tylko ustawa karna o zbrodniach egzaminowaną była.

Ihr Geschäftskreis erstreckt sich auf den ganzen Umfang des Kaiserstaates, mit Ausnahme des lombardisch-venezianischen Königreiches, hinsichtlich dessen in Bezug auf Eisenbahnbauten eine besondere Verfügung getroffen werden wird.

Die Central-Direktion für Eisenbahnbauten, welche weder auf das übrige Bauwesen, noch auf den Eisenbahnbetrieb Einfluß zu nehmen hat, wird als eine selbständige, dem Handelsministerium unmittelbar untergeordnete Behörde bestellt.

3. Die Geschäfte der General-Baudirektion in Betreff der Strassen-, Wasser- und Hochbauten gehen an das Handelsministerium über, dessen II. Sekzion (Bau-Sekzion) die Zentral-Leitung des gesammten Bauwesens nach seinen verschiedenen Zweigen für alle Länder des Kaiserreiches innerhalb der Grenzen des für die Ministerien im Allgemeinen und des für das Handelsministerium insbesondere Allerhöchst vorgezeichneten Wirkungskreises führt.

Diese neue Errichtung tritt am 1. Oktober d. J. in Wirksamkeit.

Baumgartner m. p.

243.

Verordnung des Ministeriums für Kultus und Unterricht vom 11. September 1852,

(im Reichs-Gesetzblatte, LVIII. Stück, No. 186, ausgegeben in der deutschen Allein-Ausgabe am 25. September 1852, in der gegenwärtigen Doppel-Ausgabe am 16. Oktober 1852),

an alle Universitäten,

womit angeordnet wird, daß das gesammte österreichische allgemeine Strafrecht einen Gegenstand der Prüfung bei dem ersten Rigorosum zur Erlangung der juridischen Doktorwürde zu bilden habe.

Nachdem durch die Veränderungen in der österreichischen Strafgesetzgebung jene Gründe weggefallen sind, aus welchen früher an den meisten österreichischen Universitäten nur das Strafgesetz über Verbrechen und das Kriminalverfahren bei dem ersten Rigorosum zur Erlangung der juridischen Doktorwürde geprüft wurde, die schweren Polizei-Übertretungen aber und das bezügliche Verfahren einen Prüfungsgegenstand des vierten Rigorosums bildeten, und nachdem eine fernere derartige Trennung dem Systeme des revidirten allgemeinen Strafgesetzes vom 27. Mai d. J., dem natürlichen Sachverhältnisse und der klaren Tendenz der Gesetzgebung zuwiderlaufen würde, wird hiemit angeordnet, daß mit dem Studienjahre 18⁵²/₅₃ an diesen Univer- sitäten das allgemeine österreichische Strafrecht und Strafverfahren in seinem ganzen Umfange zum Prüfungsgegenstande bei demjenigen Rigorosum zu machen sei, bei welchem bisher nur das Strafgesetz über Verbrechen geprüft wurde.

Co do uniwersytetów, w których już dawniej całe nadane prawo karne było przedmiotem jednego a tego samego rygorozum, powyższe rozporządzenie zastosować należy w tem znaczeniu, iż odtąd powszechne prawo karne z dnia 27. Maja r. b., tudzież normy obowiązujące co do postępowania karnego, uważane być winny za główne podstawy egzaminu dotyczącego.

Thun m. p.

244.

Rozrządzenie Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 13. Września 1852,

(Dziennik praw państwa, część LVI., nr. 182, wydana w języku niemieckim dnia 16. Września 1852, w wydaniu niniejszem dnia 16. Października 1852),

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, w których instytucja rządowych egzaminów teoretycznych jest zaprowadzoną,

mocą którego, w porozumieniu z Ministerstwem wyznań i oświecenia, rozciąga się uwzględnienia, objęte w rozrządzeniu Ministra oświecenia z dnia 21. Stycznia 1851 nr. 28. Dz. pr. p. w przedmiocie egzaminów rządowych teoretycznych, także i na tych słuchaczów prawa, którzy ukończyli nauki swoje w roku szkolnym 1851/1852.

Na podstawie §. 66. ustawy prowizorycznej z dnia 30. Lipca 1850 nr. 327. Dz. pr. p., rozciąga się uwzględnienia, które na mocy rozrządzenia Ministerstwa wyznań i oświecenia z dnia 21. Stycznia 1851 r. nr. 28. Dz. pr. p. *) służą przy wstępie do praktyki sądowej, także i do tych kandydatów, którzy w kursie letnim 1852 r. ukończyli nauki swoje, a to w ten sposób, iż i ci, jeżeli się wykażą do końca Marca 1853 roku, że dopełnili warunków, w ustępie 3^m wyzpowołanego rozrządzenia, pod *a.*, *b.*, *c.* wyrażonych, przypuszczeni być mogą bez dalszych już w tej mierze wymogów, do wszystkich gałęzi praktyki sądowej.

Krauss m. p.

*) Dziennik praw krajowych z roku 1851, część VI., nr. 39, str. 112.

Für diejenigen Universitäten, an welchen schon früher das gesammte positive Strafrecht Gegenstand eines und desselben Rigorosums war, findet diese Verordnung ihre Anwendung in der Richtung, daß nunmehr das allgemeine Strafgesetz vom 27. Mai dieses Jahres und die in Kraft bestehenden Normen über das Strafverfahren die Hauptgrundlagen der dießfälligen Prüfung zu bilden haben.

Thun m. p.

244.

Erlaß des Justizministeriums vom 13. September 1852,

(im Reichs-Gesetzblatte, LVI Stück, No. 182, ausgegeben in der deutschen Allein-Ausgabe am 16. September 1852, in der gegenwärtigen Doppel-Ausgabe am 16. Oktober 1852),

giltig für alle Kronländer, für welche das Institut der theoretischen Staatsprüfungen in Wirksamkeit steht, wodurch im Einvernehmen mit dem Ministerium des Kultus und Unterrichts die durch den Erlaß des letzteren vom 21. Jänner 1851, Nr. 28, Reichs-Gesetzblatt, zugestandenen Begünstigungen bezüglich der theoretischen Staatsprüfungen auch auf die Rechtshörer, welche ihre Studienzeit im Studienjahre 1851–1852 vollendet haben, ausgedehnt werden.

Auf Grundlage des §. 66. des provisorischen Gesetzes vom 30. Juli 1850, Nr. 327, Reichs-Gesetzblatt, werden die durch den Erlaß des Ministeriums für Kultus und Unterricht vom 21. Jänner 1851, Nr. 28, Reichs-Gesetzblatt*), für den Eintritt in die Justiz-Praxis zugestandenen Begünstigungen auch auf jene Kandidaten, welche im Sommer-Semester 1852 ihre gesetzliche juristische Studienzeit vollendet haben, hiermit in der Art ausgedehnt, daß auch diese, wenn sie nur bis Ende März 1853 die Erfüllung der in dem dritten Absätze des obgedachten Erlasses unter a), b) und c) festgesetzten Bedingungen auszuweisen vermögen, ohne weiters zu allen Zweigen der Justiz-Praxis zugelassen werden.

Krauß m. p.

*) Landes-Gesetzblatt vom Jahre 1851, VI. Stück, No. 39, Seite 112.

Rozporządzenie Ministerstwa finansów z dnia 13. Września 1852,

(Dziennik praw państwa, część LVII., nr. 183, wydana w języku niemieckim dnia 18. Września 1852, w wydaniu niniejszem dnia 16. Października 1852),

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych,

którem obwieszczone zostają niektóre do wykonania ustawy o druku potrzebne zmiany w postępowaniu celnem pod względem pism drukowych, z zagranicy wprowadzonych.

W postanowieniach instrukcyi do przeprowadzenia ustawy o druku, wydanej na dniu 27. Maja 1852 r. §. 9, nakazano władzom policyjnym, ażeby ściśle przeglądały wszelkie książki wprowadzane z zagranicy, i rozporządzono zarazem, ażeby rewizya druków policyjna odbywała się podczas celnego z nimi postępowania, zaczem więc wspomniona rewizya odbywać się może tylko w tych głównych urzędach celnych klasy pierwszej, przy których istnieją komisye do rewizyi książek.

Główne te urzędy celne są następujące:

w Austrii Niższej.....	Wiedeń,
„ „ Wyższej.....	Linc,
„ Solnogradzie	Solnogród,
„ Czechach.....	Praga,
„ Morawii	Berno, Ołomuniec,
„ Szląsku	Opawa,
„ Galicyi.....	Lwów, Kraków, Czerniowce,
„ Węgrzech	Peszt, Preszburg, Oedenburg,
„ Siedmiogrodzie.....	Hermanstadt, Kronstadt,
„ Wojewodzinie i Banacie.....	Temeszwar,
„ Styryi.....	Grac,
„ Krainie	Lublana,
„ Tyrolu	Inshruk,
„ Lombardyi i Wenecyi.....	Medyjolan, Wenecya, Weronia,
„ Nadbrzeżu	Tryjest,
„ Kroacyi i Slawonii.....	Zagrzeb, Fiume,
„ Dalmacyi	Zadra.

Oprócz tego zarządzono, ażeby także w Bodenbach i Eger w Czechach, tudzież w Brodach w Galicyi, ustanowione były organa do rewizji

245.

Verordnung des Finanzministeriums vom 13. September 1852,
 (im Reichs-Gesetzblatte, LVII. Stück, No. 183, ausgegeben in der deutschen Allein-Ausgabe
 am 18. September 1852, in der gegenwärtigen Doppel-Ausgabe am 16. Oktober 1852),

wirksam für sämtliche Kronländer,

womit einige zur Vollziehung des Pressegesetzes nothwendige Aenderungen des Zollverfahrens, bezüglich der aus dem Auslande einlangenden Druckschriften, bekannt gemacht werden.

Nach den Bestimmungen der Instruktion zur Durchführung der Press-Ordnung vom 27. Mai 1852, S. 9, wurde den Polizeibehörden die genaue Durchsicht der aus dem Auslande einlangenden Büchersendungen zur Pflicht gemacht, und festgesetzt, daß die Revision der Druckschriften vom polizeilichen Standpunkte bei Gelegenheit der Zollbehandlung vorzunehmen sei, daher diese Letztere für jetzt nur bei jenen Hauptzollämtern erster Klasse stattfinden könne, bei welchen Bücher-Revisions-Kommissionen aufgestellt sind.

Diese Hauptzollämter sind folgende:

für Niederösterreich	Wien,
„ Oberösterreich	Linz,
„ Salzburg	Salzburg,
„ Böhmen	Prag,
„ Mähren	Brünn, Olmütz,
„ Schlesien	Troppau,
„ Galizien	Lemberg, Krakau, Czernowitz,
„ Ungarn	Pesth, Preßburg, Udenburg,
„ Siebenbürgen	Hermanstadt, Kronstadt,
„ die Woivodina und das Banat	Temeswar,
„ Steiermark	Graz,
„ Krain	Laiibach,
„ Tirol	Innsbruck,
„ die Lombardie und Venedig	Mailand, Venedig, Verona,
„ das Küstenland	Triest,
„ Kroatien und Slavonien	Agram, Fiume,
„ Dalmazien	Zara.

Ferner wurde die Einleitung getroffen, daß auch zu Bodenbach und Eger in Böhmen, dann zu Brody in Galizien Organe für die Vornahme der Bücher-

zyi książek; dla tego też główne urzędy celne klasy I. ustanowione w wspomnianych miejscach, upoważnionemi są do odbierania cła od pism drukowych.

Do rzeczonych głównych urzędów celnych należy przeto od granicy przekazywać wszystkie przychodzące z zagranicy paki z książkami, przesyłki w przepasce krzyżowej i t. d., bądź ze takowe przychodzą pocztą, bądź inną drogą, wyjąwszy owe pisma peryjodyczne, którym odbył przez pocztę jest dozwolonym.

Przez to wprowadza się istotną zmianę do postanowień, objętych w §. 29. uwag wstępnych do taryfy celnej z dnia 6. Listopada 1851 r., tudzież do postanowień samejże taryfy co do upoważnień urzędów celnych, albowiem odtąd już nie wszystkie główne urzędy celne pierwszej klasy upoważnionemi są do odbierania cła od pism drukowych; równie też ustaje na przyszłość pod względem pism drukowych, udzielone głównym urzędom celnym drugiej klasy, tudzież urzędom celnym pobocznym pierwszej klasy wyjątkowe upoważnienie przyjmowania cła w obrocie granicznym, lub jeżeli idzie o przedmioty, które odróżni z sobą wiozą do własnego użytku, nawet od takich artykułów, które są zostawione urzędom wyższej kategorii, jeżeli ilość ich nie przechodzi jednostki celnej, lub względnie połowy owej jednostki, przyczem pod wyrazem pism drukowych rozumieć należy według §. 1. najwyższego patentu z dnia 27. Maja 1852 (Dz. pr. p. str. 603), wszelkie dzieła literackie i artystyczne, rozmnażane za pomocą odcisków z kamienia, metalu lub drzewa, przez wybijanie, odformowanie lub jakiegobądź inne środki mechaniczne lub chemiczne.

Urzędy celne na granicy, nie upoważnione do odbierania cła od pism drukowych, będą zatem winny pisma drukowe, wprowadzone przez linię celną, przekazywać do jednego z wyżej wspomnianych głównych urzędów celnych pierwszej klasy, lub jeżeli się takowe znajdują między efektami podróznego, który bez zatrzymywania się odbywa podróż przez państwo, przekazywać takowe w zamknięciu urzędowem do tego urzędu, przez który podróżny z państwa występuje.

Od tegoż jednak postępowania należy odstąpić i nie przekazywać pism drukowych, które podróżny z sobą wiezie, jeżeli się tylko w pojedynczych egzemplarzach znajdują, do osobistego użytku podróznego przeznaczone są, a pod względem rodzaju i ilości potrzebom jego odpowiadają, i przeto stosownie do §. 21. l. 7. uwag wstępnych do taryfy celnej, wolnemi są od postępowania celnego jako efekta podrózne.

Revision bestellt werden, daher die in den genannten Orten bestehenden Hauptzollämter erster Klasse zur Verzollung von Druckschriften gleichfalls ermächtigt sind.

An diese Hauptzollämter sind deshalb die aus dem Auslande einlangenden Bücherballen, Kreuzbandsendungen u. s. w., sie mögen durch die Post oder durch andere Gelegenheit befördert werden, von der Grenze zur Behandlung anzuweisen, und es sind von dieser Anweisung nur die periodischen Druckschriften, denen das Postdebit bewilligt ist, ausgenommen.

Dadurch erleiden die Bestimmungen des §. 29. der Vorerinnerungen zum Zolltarife vom 6. November 1851, dann jene des Tarifes selbst über die Befugnisse der Zollämter eine wesentliche Aenderung, indem nunmehr nicht alle Hauptzollämter erster Klasse zur Verzollung von Druckschriften ermächtigt sind, und die den Hauptzollämtern zweiter Klasse und den Nebenzollämtern erster Klasse eingeräumte ausnahmsweise Ermächtigung im Grenzverkehre, oder wenn es sich um Gegenstände handelt, welche Reisende zum eigenen Gebrauche mit sich führen, auch die den Aemtern höherer Kategorie vorbehaltenen Artikel in Verzollung zu nehmen, wenn deren Menge die Verzollungs-Einheit oder rücksichtlich die Hälfte dieser Einheit nicht überschreitet, für die Zukunft in Absicht auf Druckschriften außer Wirksamkeit zu treten hat, wobei unter dem Ausdruche „Druckschriften“ nach §. 1. des Allerhöchsten Patentes vom 27. Mai 1852 (Reichs-Gesetzblatt, Seite 603) alle durch Stein-, Metall- oder Holzdruck, Prägung, Abformung oder durch was immer für mechanische oder chemische Mittel vervielfältigten literarischen und artistischen Werke zu verstehen sind.

Die zur Verzollung von Druckschriften nicht ermächtigten Zollämter an der Grenze haben daher die in der Einfuhr über die Zoll-Linie vorkommenden Druckschriften an eines der obengenannten Hauptzollämter erster Klasse, oder wenn dieselben unter den Effekten eines Reisenden vorkommen, der, ohne sich aufzuhalten, den Weg durch das Staatsgebiet zurückgelegt, unter ämtlichem Verschlusse an das Amt, über welches der Austritt zu erfolgen hat, anzuweisen.

Von diesem Verfahren ist jedoch Umgang zu nehmen, und es hat die Anweisung der von einem Reisenden mitgebrachten Druckschriften gänzlich zu unterbleiben, wenn sie nur in einzelnen Exemplaren vorhanden, für den persönlichen Gebrauch des Reisenden bestimmt, und hinsichtlich der Beschaffenheit und Menge seinem Bedarfe angemessen, folglich nach §. 21, Z. 7. der Vorerinnerung zum Zolltarife, zur zollfreien Behandlung als Reise-Effekten geeignet sind.

Gdyby zaś pomiędzy efektami podróznego znajdowało się jedno i to samo pismo drukowe w więcej jak jednym egzemplarzu, lub gdyby wprowadzone było pod takimi okolicznościami, które zdradzają zamił rozszerzania, wówczas przekazane być winno w zamknięciu urzędowem.

Rozporządzenie niniejsze wstąpić winno w wykonanie z dniem, w którym dojdzie do każdego urzędu celnego w drodze władzy przełożonej.

Baumgartner m. p.

246.

Rozporządzenie Naczelnika najwyższej Władzy policyjnej z dnia 17. Września 1852,

(Dziennik praw państwa, część LVIII., nr. 186, wydana w języku niemieckim dnia 25. Września 1852, w wydaniu niniejszem dnia 16. Października 1852),

obowiązujące w całym obrębie państwa,

dotyczące zakazu dziennika: „*Berlinische Nachrichten von Staats- und gelehrten Sachen*“ (**Berlińskie wiadomości o rzeczach rządowych i uczonych, (Gazeta Haude-Spennera).**)

Najwyższa Władza policyjna uznała potrzebę, w myśl §. 23. ustawy o druku z dnia 27. Maja 1852 roku zakazać w całym obrębie państwa dziennik redagowany przez S. H. Spiker, pod nazwiskiem: „*Berlinische Nachrichten von Staats- und gelehrten Sachen*“ (Wiadomości berlińskie o rzeczach rządowych i uczonych), wychodzący w ekspedycji gazet Haude-Spennera w Berlinie.

Kempen m. p. F. M. P.

247.

Rozrządzenie Ministerstwa finansów z dnia 18. Września 1852,

(Dziennik praw państwa, część LVIII., nr. 189, wydana w języku niemieckim dnia 25. Września 1852, w wydaniu niniejszem dnia 16. Października 1852),

którem się ogłasza czas, od którego wydawać się zaczną nowe monety na 10 procentów aliażowane.

Oдноśnie do rozrządzenia z dnia 31. Lipca 1852 r. (Dz. pr. p. str. 723 *), mocą którego aliaż srebra monetowego na talary, złotówki reńskie, cwancygiery i półcwancygiery, ustanowionym został na 10 procent., podaje się do wia-

*) Dziennik praw krajowych, część XXIX., nr. 193.

Wäre aber unter den Effekten des Reisenden ein und dieselbe Druckschrift in mehr als Einem Exemplar vorhanden, oder fände die Einfuhr unter Umständen Statt, welche auf die Absicht der Verbreitung schließen lassen, so hat die Anweisung unter amtlichem Verschlusse stattfinden.

Gegenwärtige Anordnung hat mit dem Tage in Wirksamkeit zu treten, an welchem sie jedem einzelnen Zollamte durch die vorgesezte Behörde zukommen wird.

Baumgartner m. p.

246.

Verordnung des Chefs der Obersten Polizei-Behörde vom 17. September 1852,

(im Reichs-Gesetzblatte, LVIII. Stück, Nr. 188, ausgegeben in der deutschen Allein-Ausgabe am 25. September 1852, in der gegenwärtigen Doppel-Ausgabe am 16. Oktober 1852),

wirksam für den ganzen Umfang des Kaiserstaates,

betreffend das Verbot der „Berlinischen Nachrichten von Staats- und gelehrten Sachen“ (Haude-Spinner'schen Zeitung).

Die Oberste Polizei-Behörde findet das in der Haude- und Spinner'schen Zeitungs-Expedition in Berlin, unter der Redaktion des S. H. Spiker erscheinende Tagesblatt „Berlinische Nachrichten von Staats- und gelehrten Sachen“ im Sinne des §. 23 der Preß-Ordnung vom 27. Mai 1852 für den ganzen Umfang der Monarchie zu verbieten.

Kempfen m. p., F. M. L.

247.

Erlaß des Finanzministeriums vom 18. September 1852,

(im Reichs-Gesetzblatte, LVIII. Stück, Nr. 189, ausgegeben in der deutschen Allein-Ausgabe am 25. September 1852, in der gegenwärtigen Doppel-Ausgabe am 16. Oktober 1852),

womit der Zeitpunkt bekannt gemacht wird, mit welchem die Ausgabe der neuen zu zehn Prozent legirten Silbermünzen zu beginnen hat.

Mit Beziehung auf den Erlaß vom 31. Juli 1852 (Reichs-Gesetzblatt, Seite 723 *), womit die Legirung des Münzsilbers für Thaler, Gulden, Zwanziger und Zehner auf zehn Prozent festgesetzt wurde, wird bekannt gemacht, daß bei dem Haupt-

*) Landes-Gesetzblatt, XXIX Stück, Nr. 193.

domości, iż w głównym urzędzie menniczym rozpoczną się wypłaty dla strón, oddających srebro od dnia dwudziestego Września r. b. w nowych monetach srebrnych, wybitych ze srebra mieszanego w stosunku dziesięciu części czystego srebra a jednej części miedzi.

Baumgartner m. p.

248.

**Rozporządzenie najwyższej Władzy policyjnej z dnia
26. Września 1852,**

(Dziennik praw państwa, część LX., nr. 196, wydana dnia 12. Października 1852),

dotyczące dotychczasowych, dla pojedynczych krajów koronnych państwa lub dla osobnych okręgów, wydawanych zakazów pism drukowych.

Ponieważ w skutek §. 23. ustawy drukowej, z dniem 1. Września r. b., we wszystkich krajach koronnych państwa, z wyjątkiem Pogranicza wojskowego, w życie weszłej, zakazy pism drukowych do zakresu najwyższej Władzy policyjnej należą, a zakazy przez nią wydane moc swą zawsze na cały obręb państwa rozciągać mają, przeto co do ważności dotychczasowych, dla pojedynczych tylko krajów koronnych i części przez właściwą władzę wydanych zakazów pism drukowych, ustanawia najwyższa Władza policyjna, w porozumieniu z Ministerjami spraw wewnętrznych i sprawiedliwości, co następuje:

1. Wydane dotychczas dla pojedynczych krajów koronnych i części państwa zakazy pism drukowych, zostają w owych krajach i częściach, dla których wydane są, i oraz w miarę nastąpnego obwieszczenia, na wszelki sposób w zupełnej swej mocy jeszcze przez ciąg sześciu miesięcy, licząc od 1. Września roku bieżącego.

2. Po upływie czasu tego, zakazy rzeczone tylko o tyle jeszcze także i nadal w swej mocy zostają, o ile w tym czasie przyjęte zostały przez najwyższą Władzę policyjną w liczbę pism drukowych, dla całego państwa zakazanych.

Kempen m. p., F. M. P.

münzante die Zahlungen an Silber liefernde Parteien vom 20. September d. J. angefangen, in neuen, nach dem Mischungsverhältnisse von neun Theilen Feinsilber und Einem Theile Kupfer legirten Silbermünzen stattfinden werden.

Baumgartner m. p.

248.

Verordnung der Obersten Polizei-Behörde vom 26. September 1852,

(im Reichs-Gesetzblatte LX. Stück, No. 196, ausgegeben am 12. Oktober 1852),

in Betreff der bisher für einzelne Kronländer des Reiches oder für besondere Gebiete erlassenen Verbote von Druckschriften.

Nachdem in Folge §. 23 der mit 1. September dieses Jahres in sämtlichen Kronländern des Reiches, mit Ausnahme der Militärgrenze, in Wirksamkeit getretenen Preß-Ordnung die Verbote von Druckschriften in den Wirkungskreis der Obersten Polizei-Behörde gehören, und die von derselben ausgehenden Verbote stets für das ganze Reich zu gelten haben, findet die Oberste Polizei-Behörde hinsichtlich der Giltigkeit der bisher nur für einzelne Kronländer und Gebietstheile von der betreffenden Behörde verfügten Verbote von Druckschriften, im Einvernehmen mit den Ministerien des Innern und der Justiz, Folgendes zu bestimmen:

1. Die bisher für einzelne Kronländer und Gebietstheile des Reiches erlassenen Verbote von Druckschriften, haben in jenen Ländern und Gebietstheilen, für welche sie erlassen wurden, und nach Maßgabe der geschehenen Kundmachung, jedenfalls noch 6 Monate vom 1. September dieses Jahres in voller Giltigkeit zu bleiben.

2. Nach Ablauf jener Zeit bleiben die besagten Verbote nur in soferne auch künftig in Geltung, als sie mittlerweile von der Obersten Polizei-Behörde in die Zahl der für das ganze Reich verbotenen Druckschriften eingereiht worden sind.

Kempfen m. p., F. M. L.

249.

**Rozrządzenie Ministerstwa sprawiedliwości z dnia
29. Września 1852,**

(Dziennik praw państwa, część LX., nr. 197, wydana dnia 12. Października 1852),

obowiązujące we wszystkich krajach koronnych z wyjątkiem Pogranicza wojskowego,

którem oświadcza się, iż c. k. żandarmi zupełne mają prawo żądania trzeciej części kary pieniężnej, zapewnionej donosicielowi w ustawie karnej za uczynione doniesienie o grach zakazanych.

Dla uchylenia zaszłych wątpliwości, oświadcza Ministeryjum sprawiedliwości w porozumieniu z c. k. najwyższą Władzą policyjną, iż c. k. żandarmi zupełne mają prawo żądania jednej trzeciej części kary pieniężnej, zapewnionej donosicielowi w §. 266 części II. ustawy karnej z dnia 3. Września 1803, i w §. 522 ustawy karnej z dnia 27. Maja 1852, za uczynione przez nich doniesienie o grach zakazanych.

Krauss m. p.

250.

**Rozporządzenie najwyższej Władzy policyjnej z dnia
5. Października 1852,**

(Dziennik praw państwa, część LX., nr. 201, wydana dnia 12. Października 1852),

moc mające we wszystkich krajach koronnych,

**dotyczące zakazu dziennika tygodniowego „L'union sociale“
w Turynie wychodzącego.**

Najwyższa Władza policyjna zakazuje niniejszem w całym obrębie państwa, wychodzący w Turynie od początku Września roku bieżącego tygodnik: „L'union sociale“ z powodu okazanego kierunku, powszechnemu porządkowi szkodliwego.

Kempen m. p., F. M. P.

Erlaß des Justizministeriums vom 29. September 1852,

(im Reichs-Gesetzblatte, LX. Stück, No. 197, ausgegeben am 12. Oktober 1852),

wirksam für den ganzen Umfang des Kaiserthumes, mit Ausnahme der Militärgrenze, wodurch erklärt wird, daß die Gensd'armen für die von ihnen erstatteten Anzeigen über verbotene Glücksspiele auf das in dem Strafgesetze dem Anzeiger zugesicherte Drittel des Strafbetrages vollen Anspruch haben.

Zur Beseitigung vorgekommener Zweifel findet das Justizministerium im Einverständnisse mit der Obersten Polizei-Behörde zu erklären, daß die Gensd'armen für die von ihnen erstatteten Anzeigen über verbotene Glücksspiele auf das im §. 266 des II. Theiles des Strafgesetzes vom 3. September 1803 und im §. 522 des Strafgesetzes vom 27. Mai 1852 dem Anzeiger zugesicherte Drittel des Strafbetrages vollen Anspruch haben.

Krauß m. p.

Verordnung der Obersten Polizei-Behörde vom 5. Oktober 1852,

(im Reichs-Gesetzblatte LX. Stück, No. 201, ausgegeben am 12. Oktober 1852),

giltig für alle Kronländer,

betreffend das Verbot des in Turin erscheinenden Wochenblattes: „L'unione sociale“.

Die Oberste Polizei-Behörde findet daß seit Anfang September dieses Jahres in Turin erscheinende Wochenblatt: „L'unione sociale“ wegen seiner an den Tag gelegten gemeinschädlichen Richtung, im ganzen Umfange des Kaiserreiches zu verbieten.

Kempfen m. p., F. M. L.

